

TEKSTİL SEKTÖRÜ AÇISINDAN İTALYA ÜLKE RAPORU

ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ
AR-GE ŞUBESİ
2024

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	4
Başlıca Sosyal Göstergeler	4
Coğrafi Konum	4
Siyasi ve İdari Yapı	5
Nüfus ve İstihdam.....	6
Doğal Kaynaklar	6
2. GENEL EKONOMİK DURUM	7
Temel Ekonomik Göstergeler	7
3. DIŞ TİCARET	8
Genel Durum	8
Ülkenin Dış Ticareti.....	8
İtalya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar).....	9
İtalya'nın Ülkelere Göre İhracatı (1 000 \$)	9
İtalya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 \$)	10
İtalya'nın Ülkelere Göre İthalatı (1 000 dolar).....	10
4.DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	11
Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü	11
Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri	11
Yabancı Yatırım Mevzuatı	12
Serbest Bölgeler.....	13
5. TÜRKİYE İLE TİCARET	13
Genel Durum	13
Türkiye'nin İtalya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)	13
Türkiye'nin İtalya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar).....	14
Yatırım İlişkileri	14
5.İTALYA TEKSTİL PAZARI	15
İtalya'nın Tekstil İhracatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1 000 \$).....	15
İtalya'nın Tekstil İhracatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1 000 \$)	15
İtalya'nın Tekstil İthalatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1 000 \$).....	16
İtalya'nın Tekstil İthalatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1 000 \$).....	16
6.DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	17
Dış Ticaret Politikası.....	17
Avrupa Birliği Ortak Dış Ticaret Politikası	17
İthalat Rejimi	19
İhracat Rejimi.....	22
Gümrük Tarifeleri	22
AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI	23

İç Vergiler.....	25
Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar	26
AB ve Ürün Standartları.....	27
Test Etme, Muayene ve Belgelendirme	30
Uygunluk Değerlendirme.....	31
AB ve Uygunluk Değerlendirme	31
Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme.....	32
Teknik Engeller	36
7. PAZARIN ÖZELLİKLERİ	37
Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları	37
AB ve Fikri Sınai Mülkiyet Hakları	37
Dağıtım Kanalları	38
Tüketici Tercihleri	41
Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler	42
Kamu İhaleleri.....	43
KAYNAKÇA	46

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	İtalya Cumhuriyeti
Nüfus	58.980.000 (Nisan 2023, IMF)
Dil	İtalyanca
Yüzölçümü	301.338 km ²
Başkenti	Roma
Başlıca Şehirleri	Milano, Napoli, Torino, Cenova, Palermo
Yönetim Biçimi	Parlamenter Demokrasi
Devlet Başkanı	Cumhurbaşkanı Sergio Mattarella
Para Birimi	Avro (€)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: Avrupa Birliği (European Union - EU), Avrupa Birliği (European Union - EU), Dünya Ticaret Örgütü (World Trade Center - WTO), Birleşmiş Milletler (United Nations - UN), Avrupa Konseyi (Council of Europe), Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (North Atlantic Treaty Organization - NATO), Uluslararası Para Fonu (International Monetary Fund - IMF), Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (Organisation for Economic Cooperation and Development - OECD).

Coğrafi Konum

İtalya, Avrupa'nın güneyinden Akdeniz içlerine doğru kuzeybatı güneydoğu yönünde uzanan bir yarımada üzerinde yer alır. Güneyinde ve batısında Akdeniz, doğusunda Adriyatik Denizi ve kuzeyinde Alp Dağları ile çevrelenmiştir. Akdeniz'deki Sicilya ve Sardunya adaları ile yarımada çevresindeki irili ufaklı birçok ada İtalya'ya aittir. Kuzeyde, Lugano Gölü'nün İsviçre'de bulunan kısmında, göl kıyısında bulunan Campione kasabası da İtalya topraklarından tamamen ayrı bir durumda olmasına rağmen resmi olarak İtalya toprağıdır.

İtalya'nın, kuzeybatısında Fransa, kuzeyinde İsviçre ve Avusturya, kuzeydoğusunda Slovenya ile kara sınırı bulunmaktadır. Ayrıca kendi toprakları içerisinde bulunan iki bağımsız ülke ile de sınırı vardır. Bu ülkelerden biri Katolik mezhebinin dini başkenti olan, Roma içerisindeki Vatikan Devleti (0,44 km²), diğeri de Avrupa'nın yaşayan en eski cumhuriyeti olan ve Floransa'nın 100 km. kadar batısında yer alan San Marino Cumhuriyeti (481 km²)'dir.

Bu ülkelere ek olarak Adriyatik ülkelerinden Hırvatistan, Bosna-Hersek, Karadağ ve Arnavutluk'un, Akdeniz ülkelerinden Yunanistan, Tunus ve Malta'nın aralarında kara sınırı bulunmamasına rağmen İtalya'ya komşu ülke olduğu söylenebilir.

İtalya'nın kuzeyden güneye 1.150 km. boyunca uzanan bir coğrafyaya sahip olması nedeniyle iklim bölgeden bölgeye değişiklikler göstermektedir. Yazları kuzeydeki yüksek kesimler haricinde ülkenin hemen her yeri güneşlidir ve gün içindeki en yüksek sıcaklıklar 30 derece civarında gerçekleşmektedir. Kış aylarında ise sıcaklıklar bölgeden bölgeye değişmekte, Milano'da 0 iken, Roma'da +10, Sicilya ve Sardunya adalarında ise +20 olabilmektedir.

Siyasi ve İdari Yapı

İtalya'nın yönetim biçimi çok partili ve parlamenter demokrasi ile işleyen cumhuriyettir. İtalya'nın politikaları bu bağlamda oluşturulur. Yürütme erki, bakanlar kurulunun elindedir ve bu kurula ülkenin cumhurbaşkanı başkanlık eder. Yasama organı, ulusal meclis ve bakanlar kurulu tarafından ortaklaşa yürütülür. Yargı, yasama ve yürütme erklerinden bağımsızdır. İtalya 2 Haziran 1946'dan bu yana demokratik cumhuriyet olarak yönetilmektedir. Bunun öncesinde ülkede bulunan kraliyet sistemi halkoylaması sonucu kaldırılmıştır. İtalyan Anayasası ise 1 Ocak 1948 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

İtalyan Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı (İtalyanca: Presidente della Repubblica) her yedi yılda bir ulusal meclis ve az sayıda bölgesel temsilci tarafından seçilir. İtalya'da cumhurbaşkanları tarafsız bir biçimde ülkenin birlik ve bütünlüğü simgelemekle yükümlüdürler ve daha önceleri İtalya krallarına verilen hakların büyük bölümünü elinde bulundururlar. Cumhurbaşkanı, yasama, yürütme ve yargı erklerinin ortasında tüm bunların işlerliğini sağlamakla görevlidir. Yöneticileri atamak, yargıya başkanlık etmek ve ülke ordusunun başkomutanı olmak gibi görevleri de yürütmektedir. Seçim ile işbaşına gelmiş partiler içinden çıkacak başbakanı da cumhurbaşkanı atar ve başbakana kabineyi kurma görevi verir. Kabinenin onaylanması ulusal mecliste yürütülen güven oylamasına bağlıdır.

İtalya'da iki meclisli sistem uygulanmaktadır ve bu meclisler halk tarafından oylama yöntemiyle seçilir. Halk meclisinde 630 sandalye varken, sentadodaki sandalye sayısı 315'tir. Senatoda bunun yanı sıra az sayıda ömürboyu katılım hakkına sahip olan temsilci de yer alır. İtalya'da halk meclisine katılacak temsilcileri seçmek için yapılan oylamalara 18 yaşını doldurmuş olan her İtalyan vatandaşı katılabilir. Ancak senato üyelerini seçerken oy kullanma yaşı alt sınırı 25 olarak belirlenmiştir. Her iki meclis de 5 yıllık süreler için seçilir. Ancak cumhurbaşkanının bazı olağanüstü hâllerde meclisi feshetme hakkı vardır. İtalyan Parlamentosu'nun kendine özgü (sui generis) özelliklerinden biri de İtalya'nın kalıcı olarak yurt dışında yaşayan İtalyan vatandaşlarına da temsil hakkı vermesidir.

İtalya, 20 adet bölgeye ayrılmıştır (çoğul: regioni, tekil regione). Bunların beş tanesi, yerel sorunları çözmek için yasalar uygulayabilmelerine izin veren özerk statüye sahiptir; Aosta Vadisi, Friuli-Venezia Giulia, Sardinya , Sicilya, Trentino-Alto Adige/Südtirol. Ülke toplam 96 il (province) ve 8.047 kömün'e (comuni) bölünmüştür.

Nüfus ve İstihdam

59 milyonluk nüfusu ile İtalya nüfus artışı olmasına rağmen, dünyanın en düşük doğum oranına sahip ülkelerinden biridir. Nüfus artışını dışarıdan gelen göçlerle sağlayan İtalya, Japonya ve Almanya'dan sonra dünyanın en yaşlı nüfusuna sahip ülkesi olup, 2010- 2030 arasında çok yaşlı nüfusun (80+) %56 oranında artması beklenmektedir.

Ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranı 2022 yılında %8,1 olarak gerçekleşmiş olup, işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 24. sırayı almaktadır (IMF-2022). Ülkedeki göçmenlerin toplam nüfusa oranının 2030 yılında ikiye katlanarak toplam nüfus içinde %13,6'ya ulaşması beklenmektedir.

Nüfusun %3,9'u tarımda, %28,3'ü sanayide ve %67,8'i hizmetler sektöründe istihdam edilmektedir. İtalya nitelikli ve Eurozone ortalamasının altında düşük ücretli teknik işgücüne sahip bir ülkedir.

Doğal Kaynaklar

1970'lerin başında, pirit (Toskana, Maremma'dan), asbest (Balangero madenlerinden), florit (Sicilya'da bulunur) ve tuzun büyük bir üreticisiydi. Aynı zamanda, alüminyum (Gargano'dan), kükürt (Sicilya'dan), kurşun ve çinkoda (Sardunya'dan) kendi kendine yeterli olan İtalya bu konumunu 1990'ların başından itibaren kaybetmiştir. Ülkenin önemli miktarda demir, kömür ya da petrol birikimi yoktur. Özellikle Po Vadisi ve açık deniz olan Adriyatik Denizi'nde makul miktarda doğal gaz rezervleri son yıllarda keşfedilmiş olup, Ülkenin en önemli mineral kaynağını oluşturmaktadır.

İtalya, dünyanın önde gelen pomza, pozzolana ve feldspat üreticilerinden biridir. İtalya'nın iyi bilinen bir diğer yeraltı kaynağı olan mermer, özellikle de Toskana'daki Massa ve Carrara ocaklarından çıkan dünyaca ünlü beyaz Carrara mermeridir. Üretim için ihtiyaç duyulan çoğu hammadde ve ülkenin enerji kaynaklarının %80'inden fazlası ithal edilmektedir (katı yakıtların %99,7'si, petrolün %92,5'i, doğal gazın %91,2'si ve elektriğin %13'ü). İthalata olan bağımlılık nedeniyle, İtalyanlar elektrik için AB ortalamasından yaklaşık %45 daha fazla ödeme yapmaktadır.

İtalya 1980'lere kadar dört nükleer reaktör işletmiş ancak, 1986'daki Çernobil felaketinden sonra, yapılan referandumla Hükümet, mevcut nükleer santralleri kapatmış ve devam eden projeleri de durdurmuştur. Ancak, yurt dışındaki nükleer enerji programına çalışmaya devam eden ulusal enerji şirketi Enel, halihazırda İspanya'da (Endesa aracılığıyla) yedi ve Slovakya'da (Slovenské elektrárne aracılığıyla) yedi nükleer reaktör işletmekte ve 2005'te Fransa'da bir nükleer reaktör için Électricité de France ile bir anlaşma yapmış bulunmaktadır. Bu anlaşmalarla İtalya, nükleer güce erişmeyi ve reaktörleri İtalyan topraklarına yerleştirmeden tesislerin tasarım, inşaat ve işletilmesine doğrudan katılımı başarmıştır.

Son on yılda İtalya, dünyanın en büyük yenilenebilir enerji üreticilerinden biri haline gelmiş ve Almanya'dan sonra Avrupa Birliği'nin ikinci büyük ve dünyadaki dokuzuncu üretici ülkesi olmuştur. Ülke aynı zamanda güneş enerjisinde de dünyanın beşinci en büyük enerji üreticisidir. Yenilenebilir kaynaklar, İtalya'da üretilen tüm elektriğin %27,5'ini oluşturmaktadır (su gücü %12,6, %5,7 ile güneş, %4,1 rüzgâr, %3,5 biyoenerji ve %1,6 jeotermal kaynaklar). Ulusal enerji talebinin geri kalanı fosil yakıtlarla (%38,2 doğal gaz, %13 kömür, %8,4 petrol) ve ithalatla karşılanmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	2.115,8	2.012,0	2.169,8	2.217,8	2.285,3	2.347,4	2.406,9	2.450,4
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar %)	7,0	3,7	0,7	0,8	1,2	1,1	1,0	0,9
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	35.842	34.113	36.812	37.645	38.803	39.872	40.899	41.660
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort,%)	1,9	8,7	4,5	2,6	2,1	2,0	2,0	2,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	3,0	-0,7	0,7	1,0	1,3	1,6	1,9	2,2

İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	9,5	8,1	8,3	8,4	8,4	8,4	8,3	8,3
Nüfus (milyon)	59,03	58,98	58,94	58,91	58,9	58,87	58,85	58,82
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	149,8	144,7	140,3	140	138,5	136,9	134,8	131,9

Kaynak: IMF, *Tahmini veriler (Nisan 2023)

Avrupa'nın 4. dünyanın 8. büyük ekonomisi olan İtalya, Avrupa Birliği'nin kurucu üyesidir. Ülke aynı zamanda ABD, Almanya, İngiltere, Fransa, Kanada, Japonya ve Rusya ile birlikte G8 adı verilen sanayileşmiş ülkeler grubuna dahildir. İtalya güçlü ekonomik yapısını, diğer sanayileşmiş ülkelere oranla daha çok aile şirketi olan ve bu aileler tarafından yönetilen, sanayi grupları içerisinde bir araya gelmiş olan küçük ve orta ölçekli firmalara borçludur. Bu firmalar çeşitli kapital ve tüketim ürünleri kategorilerinde uzmanlıklar geliştirmişlerdir. Büyük ölçekli firmalar ise daha çok Kuzey ve Orta İtalya'da toplanırken Güney İtalya'da daha çok tarım ve turizm alanında faaliyet gösteren küçük işletmeler faaliyet göstermektedir. İtalya ekonomisinde imalat sektörü çok güçlüdür. İmalat sektöründe son 30 yıldır Avrupa'nın 2. dünyanın 6. büyük üreticisi, imalat sektörü ihracatında dünyada ticaret fazlası veren 5. ülkesidir. Ana sanayiler arasında otomotiv, gemi yapımı, kimyasallar, mobilya, giyim ve tekstil, deri eşya ve ayakkabı, gıda prosesi, seramik ürünler, parçalar ve makineleri sayılabilir. İtalyan ekonomisinin bir diğer gücü ise "sanayi bölgeleri" olarak adlandırılan ve aynı sektörde, her biri üretim aşamalarının başka bir dalında uzmanlaşmış birçok firmanın sıkı ekonomik ilişkiler içerisinde bir arada bulunduğu alanların gelişimidir. Bugün İtalya'da 200'den fazla sanayi bölgesi mevcuttur. Ülke çok çeşitli ihracat yapısına sahip olup, belli başlı sektörlerdeki global rekabet gücü, know-how üstünlüğü ve yenilikçilik "Made in Italy" markasını oluşturmuştur.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

İtalya'nın ihracatına bakıldığında ağırlıklı olarak makine, nakliye ekipmanı, metal ve kimyasallar gibi orta düzey teknoloji gerektiren ürünlerin olduğu görülmektedir.

Bunun yanında, gıda ve içecek, tekstil, kıyafet, deri, ayakkabı, seramik gibi İtalyan küçük ve orta ölçekli işletmelerinin belkemiğini oluşturan emek yoğun ürünler de İtalya'nın ihracatında önemli yer tutmaktadır.

İtalya'nın ihracatında AB üyesi ülkelerinin payı 2001'den beri düşmekteyse de bu oran halen %50'nin üstündedir. Almanya, İtalya'nın ihracatında birinci sırada yer almaktadır.

Ülkenin ithalat kalemlerinin başında ise ham petrol, petrol yağları ve gazları, otomotiv ve oto yan sanayi ürünleri, kimyasallar, ilaçlar, mineraller ve demir dışı metaller, makineler ve ekipmanları gelmektedir.

İtalya'nın ithalatında AB ülkelerinin payı %60 civarındadır. Almanya İtalya'nın ithalatında da birinci sırada yer almaktadır.

İtalya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	PAY (%, 2023)	DEĞİŞİM (%, 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (DİĞERLERİYLE)		615.910.260	659.387.209	677.043.836	100,0%	2,7%
'3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	25.761.077	34.366.626	37.042.245	5,5%	7,8%
'8703	Otomobiller	16.378.879	16.260.641	20.501.699	3,0%	26,1%
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	15.343.119	25.473.823	19.962.315	2,9%	-21,6%
'8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	15.050.201	14.806.814	16.253.319	2,4%	9,8%
'3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	9.702.548	11.944.483	11.797.388	1,7%	-1,2%
'4202	Deri ve köseleden sandık, bavul, valiz, evrak çantası, seyahat eşyası, kılıf vb.	10.473.822	10.985.388	11.378.317	1,7%	3,6%
'7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	8.998.837	9.654.212	10.963.722	1,6%	13,6%
'8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	8.885.001	8.557.329	8.942.990	1,3%	4,5%
'6403	Dış tabanı kauçuktan, plastik maddeden, tabii veya terkip yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü deriden olan ayakkabılar	7.639.183	8.429.870	8.925.550	1,3%	5,9%
'2204	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil) ve üzüm şırası	8.480.298	8.251.107	8.402.442	1,2%	1,8%

Kaynak: Trademap, İtalya verileri

İtalya'nın Ükelere Göre İhracatı (1 000 \$)

ÜLKELER	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (DİĞERLERİYLE)	615.910.260	659.387.209	677.043.836	100,0%	2,7%
ALMANYA	79.761.126	81.571.157	80.198.866	11,8%	-1,7%

BİRLEŞİK DEVLETLER	58.372.634	68.540.910	71.545.380	10,6%	4,4%
FRANSA	63.232.887	66.465.305	67.794.990	10,0%	2,0%
İSPANYA	30.989.531	34.007.848	35.476.086	5,2%	4,3%
İSVİÇRE	32.226.687	32.731.435	32.977.924	4,9%	0,8%
BİRLEŞİK KRALLIK	27.694.255	28.711.943	27.520.905	4,1%	-4,1%
POLONYA	19.448.538	20.534.172	21.174.082	3,1%	3,1%
BELÇİKA	21.367.503	24.111.063	20.708.492	3,1%	-14,1%
ÇİN	18.518.366	17.290.636	20.499.493	3,0%	18,6%
HOLLANDA	18.023.075	19.546.383	19.943.668	2,9%	2,0%
TÜRKİYE	11.263.704	14.117.540	15.224.722	2,2%	7,8%
AVUSTURYA	13.719.083	15.251.460	15.205.663	2,2%	-0,3%
ROMANYA	10.065.727	10.459.856	11.014.038	1,6%	5,3%
ÇEK CUMHURİYETİ	8.602.154	8.948.964	8.991.837	1,3%	0,5%
JAPONYA	8.929.576	8.505.420	8.604.619	1,3%	1,2%

Kaynak: Trademap, İtalya verileri

İtalya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 \$)

GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (%2023)	Değişim (%2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (DİĞERLERİYLE)		568.202.425	695.235.843	639.797.567	100%	-8,0%
'2709	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham)	29.920.562	44.918.151	38.381.987	6,0%	-14,6%
'8703	Otomobiller	25.861.450	25.587.414	36.401.457	5,7%	42,3%
'2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	28.504.014	68.743.151	33.119.961	5,2%	-51,8%
'3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	17.615.587	20.861.356	19.924.250	3,1%	-4,5%
'8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	10.435.359	11.958.322	11.845.342	1,9%	-0,9%
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	8.253.870	13.715.606	11.475.816	1,8%	-16,3%
'3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	11.911.159	12.459.484	11.078.127	1,7%	-11,1%
'8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	8.803.301	9.276.360	10.736.578	1,7%	15,7%
'2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	4.481.122	6.200.963	7.386.856	1,2%	19,1%
'2716	Elektrik enerjisi	6.408.587	15.065.356	7.226.168	1,1%	-52,0%

Kaynak: Trademap, İtalya verileri

İtalya'nın Ükelere Göre İthalatı (1 000 dolar)

ÜLKELER	2021	2022	2023	PAY (%2023)	DEĞİŞİM (%2022-2023)
TOPLAM (DİĞERLERİYLE)	568.202.425	695.235.843	639.797.567	100,0%	-8,0%
ALMANYA	91.042.401	94.543.227	96.693.055	15,1%	2,3%
ÇİN	45.626.710	60.937.347	51.423.188	8,0%	-15,6%
FRANSA	46.207.856	50.712.776	50.105.394	7,8%	-1,2%
HOLLANDA	33.147.095	38.867.873	39.266.661	6,1%	1,0%
İSPANYA	30.110.945	32.720.888	35.376.410	5,5%	8,1%

BELÇİKA	24.847.907	26.997.498	28.866.411	4,5%	6,9%
BİRLEŞİK DEVLETLER	18.692.044	26.227.620	26.341.702	4,1%	0,4%
İSVİÇRE	13.224.187	19.425.616	19.385.436	3,0%	-0,2%
POLONYA	14.802.480	15.826.343	17.082.909	2,7%	7,9%
CEZAYİR	7.316.884	19.193.997	15.233.374	2,4%	-20,6%
AVUSTURYA	13.168.449	14.520.412	13.914.204	2,2%	-4,2%
AZERBAYCAN	10.899.378	21.300.435	12.847.704	2,0%	-39,7%
TÜRKİYE	11.647.884	12.895.029	12.442.850	1,9%	-3,5%
ROMANYA	8.387.095	9.381.345	10.346.370	1,6%	10,3%
ÇEK CUMHURİYETİ	9.000.042	8.967.696	9.956.710	1,6%	11,0%

Kaynak: Trademap, İtalya verileri

4.DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

2019-2021 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 3 milyar dolar olan İtalya, 2021 yılında 455 milyar dolarlık toplam yabancı sermaye stoku ile dünyada 22. sıradadır (UNCTAD-2022). Fransa, Hollanda, Lüksemburg, Birleşik Krallık ve Almanya başı çeken yatırımcı ülkeler olarak karşımıza çıkmaktadır.

İtalya Ekonomik Kalkınma Bakanlığı bünyesindeki İtalyan Yatırım Ajansı-Invest in Italy, bugün dünyanın 9 yerinde bulunan tanıtım ofislerinin ilkini İstanbul'da yerleşik İtalya Ticaret Ofisi'ni (ICE-ITA) 2015 yılında açmış, bunu Londra, New York, Singapur, Tokyo, Dubai, San Francisco, Pekin ve Hong Kong izlemiştir.

İtalya, Almanya'dan sonra Avrupa'nın ikinci, dünyanın da 8. en büyük imalatçısıdır. Ayrıca G20 ülkeleri arasında imalat sanayi ticaretinde fazla veren beşinci ülkedir. Makine üretiminde yine Almanya'dan sonra ikinci, ilaç sanayiinde de Avrupa'nın üçüncü en büyük üreticisidir.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*	2028*
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırım (milyon \$)	18.912	34 040	15 320	25 730	27 150	28 510	29 360
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırımın GSYİH'ya Oranı (%)	0,90	1,70	0,70	1,10	1,10	1,10	1,10
Ülke Dışına Giden Doğrudan Yatırım (milyon \$)	622.080	656.100	671.400	697.200	724.300	752.800	782.200
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırım Stoku (milyon \$)	- 56.808	- 59.650	- 56.670	- 59.500	- 62.470	- 65.600	- 68.880

Ülke Dışına Yapılan Doğrudan Yatırım Stoku (milyon \$)	736.180	795.800	852.500	912.000	974.500	1.040.000	1.109.000
---	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	-----------

Kaynak: The Economist Intelligence Unit-EIU

*Tahmini veriler (Nisan 2023)

Devlet yardımları yoğunlukla İtalya içerisinde nispi olarak az gelişmiş olan, AB kriterlerine göre birinci derecede öncelikli olarak nitelen (Objective 1) altı coğrafi bölgede yoğunlaşmaktadır (Basilicata, Calabria, Campania, Puglia, Sardegna and Sicilia). Ayrıca, Abruzzo, Molise ve Orta ve kuzey İtalya'da bulunan kalkınma ihtiyacı içerisindeki "objective 2" bazı özel bölgeler yardımlardan öncelikle yararlanmaktadır.

Yabancı Yatırım Mevzuatı

İtalya'da pek çok yabancı firma ürünlerinin dağıtım ve pazarlaması için yatırım yapmaktadır. İhracat doğrudan aracısız yapılabildiği gibi, İtalya pazarında ürünlerin sunumu, bağımsız acente ve komisyoncular yada yetkili acente ve distribütörler aracılığıyla yapılmaktadır. Ayrıca, yabancı firmaların şube yada temsilcilik ofisi açması, ortak yatırım (joint venture), %100 yabancı sermayeli şirket veya bağlı ortaklık (subsidiary) oluşturmaları mümkündür.

İtalyan teşvik sistemi, devlet yardımları alanındaki AB müktesebatına ve bu çerçevedeki normlara uygun olarak yürütülmekte ve daha çok İtalya içerisindeki az gelişmiş bölgelere ve KOBİ'lerin desteklenmesine yöneltilmiş bulunmaktadır. Ancak, AR-GE ve şirketlerin uluslararasılaşma faaliyetleri gibi bir takım özel amaçlar için uygulanan destek mekanizmaları da sistem içerisinde önemli yer tutmaktadır.

Teşvik sistemi içerisinde sağlanan destekler çoğunlukla "yumuşak krediler (soft loan)", program ve projeler kapsamında verilen uzun vadeli düşük faizli kredi imkanlarında oluşmakta, az sayıdaki hibe şeklindeki destekler özellikle az gelişmiş bölgelerdeki firmaların yatırım harcamalarına, KOBİ'lere ve uluslararası promosyon faaliyetlerinin desteklenmesi için meslek örgütleri, Odalar ve ihracat konsorsiyumlarına yönelik olarak kullanılmaktadır.

İtalyan hükümeti serbest girişim ve serbest ticareti teşvik etmektedir. Ayrıca yabancı yatırımlar için bir kayıt yada ön izin sistemi bulunmamakta ancak şirketlerin kuruluş faaliyet alanı ve şirket türlerine göre yatırılması gereken minimum nominal sermaye miktarı belirlenmiş bulunmaktadır.

Banka ve sigorta şirketleri ile hisse senedi, yatırım aracı kuruluşlarının AB Direktifleri ile belirlenen kriter ve koşulları karşılaması zorunludur. Yabancı yatırımcılar mevcut teşvik

mekanizmalarından yararlanabilmekte ancak bunun için anonim (s.p.a) veya (s.r.l) limited şirket statüsünde örgütlenmiş olmaları gerekmektedir.

İş kurma ve yatırım imkanları ile ilgili detaylı bilgilere (www.invitalia.it) adresinden, yatırımlar ve desteklerle ilgili bilgilere de (www.simest.it, www.finest.it, www.ice.it, <http://www.investitaly.com/en/>) web adreslerinden ulaşılabilir.

Serbest Bölgeler

İtalya'da sadece iki adet serbest ticaret bölgesi bulunmaktadır. Bunlar Venedik Limanı ve Trieste Limanı'dır.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Türkiye'nin AB üyeliğini destekleyen ülkelerin başında gelen İtalya, Türkiye'nin en önemli ticaret ortaklarından biridir. Türkiye'nin İtalya'ya yakın olması ve komşu olduğu pazarlara girebilmek için önemli bir merkez oluşturması Türkiye'yi, İtalya için önemli bir yatırım ve ticaret ortağı haline getirmektedir.

Avrupa Birliği'nin en gelişmiş ekonomileri arasında yer alan İtalya ile Türkiye arasındaki ilişkiler birbirini tamamlar niteliktedir. Tekstil-konfeksiyon, deri, makine imalat, gıda işleme ve kimya sektörleri İtalyan firmalarının işbirliğine son derece açıktır.

Bu sektörlerin yanı sıra ambalaj, madencilik, mobilya, otomotiv yan sanayi, elektronik, güvenlik sistemleri, mücevherat, haberleşme, mühendislik, lojistik, metal işleme, gemi inşa, enerji, ulaştırma, çevre projeleri, savunma sanayi, sağlık, finansal hizmetler ve turizm sektörleri de işbirliği potansiyeline sahiptir.

Bakanlığımızın 2022-2023 dönemi için belirlediği 23 **Öncelikli Ülke** arasında İtalya da yer almaktadır.

Türkiye'nin İtalya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	PAY (%, 2023)	DEĞİŞİM (%, 2022-2023)
TOPLAM (DİĞERLERİYLE)		11.474.990	12.353.974	12.382.085	100,0%	0,2%
'8703	Otomobiller	884.039	900.205	1.156.210	9,3%	28,4%
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	271.507	587.346	889.056	7,2%	51,4%
'8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	573.159	604.389	667.014	5,4%	10,4%
'8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	403.540	404.716	420.478	3,4%	3,9%
'0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	585.487	403.875	341.366	2,8%	-15,5%
'8701	Traktörler	237.363	260.210	335.001	2,7%	28,7%
'8702	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	85.600	146.515	301.501	2,4%	105,8%
'1001	Buğday ve mahlut	22.339	22.777	275.061	2,2%	1107,6%

'7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	566.285	255.353	220.086	1,8%	-13,8%
'8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye, mahsus tertibatı olanlar) (nemin ayrı olarak ayarlanamadığı cihazlar, dahil)	98.957	142.016	155.468	1,3%	9,5%

Kaynak: Trademap, TR verileri

Türkiye'nin İtalya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	PAY (%, 2023)	DEĞİŞİM (%,2022-2023)
TOPLAM (DİĞERLERİYLE)		11.563.790	14.083.454	14.996.592	100,0%	6,5%
'7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	359.862	523.320	1.006.607	6,7%	92,4%
'8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	440.266	504.793	609.027	4,1%	20,6%
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	701.318	1.317.423	435.427	2,9%	-66,9%
'8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	150.121	152.256	340.649	2,3%	123,7%
'7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	27.944	589.571	328.918	2,2%	-44,2%
'8703	Otomobiller	69.386	134.757	305.278	2,0%	126,5%
'8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	210.139	230.506	297.451	2,0%	29,0%
'8701	Traktörler	91.636	81.806	251.688	1,7%	207,7%
'8408	Sıkıştırılmaya atışemeli içten yanmalı pistonlu motorlar (dizel ve yarı dizel)	240.077	290.619	245.766	1,6%	-15,4%
'8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makineler ve mekanik cihazlar	181.662	232.734	236.336	1,6%	1,5%

Kaynak: Trademap, TR verileri

Yatırım İlişkileri

Türkiye'nin 2021 yılı itibarıyla yurtdışına gerçekleştirdiği 44 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırım stokunda İtalya, 74 milyon dolar 43. sıradadır (TCMB-2022).

2021 yılı itibarıyla yurtdışından Türkiye'ye gelen 218 milyar dolar değerindeki toplam doğrudan yatırım stokunda ise İtalya, 3 milyar dolar ve % 3 pay ile 13. sıradadır (TCMB-2022). 2022 yılında Türkiye'den İtalya'ya gerçekleştirilen yatırım miktarı 1 milyon dolar civarındadır (TCMB-01.01.2023).

Türkiye'deki İtalyan firmaların sanayi sektöründe ağırlıklı olarak gıda, hazır giyim, kimyasal ürünler, elektrik-elektronik, makine imalatı, mobilya, demir-çelik, otomotivde; hizmet sektöründe ise ticaret, turizm, haberleşme, bankacılık ve yatırım finansmanı üzerine yoğunlaştıkları görülmektedir.

Türkiye'de kayıtlı şirketlerin İtalya'da 50'den fazla ortaklık veya iştiraki bulunmaktadır. Özellikle Kuzey İtalya'da Türk vatandaşlarına ait çok sayıda işletme faaliyet göstermektedir.

Bununla birlikte, söz konusu işletmeler, diğer Avrupa ülkelerindeki işletmelere kıyasla daha küçük ölçekli yapıdadır.

5.İTALYA TEKSTİL PAZARI¹

İtalya'nın Tekstil İhracatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1 000 \$)

ÜLKELER	2022	2023	Değişim %	Pay %
TOPLAM	12.009.059	11.551.471	-3,8%	100,0%
ALMANYA	1.254.728	1.193.048	-4,9%	10,3%
FRANSA	1.026.002	1.028.951	0,3%	8,9%
ROMANYA	822.607	831.073	1,0%	7,2%
İSPANYA	705.034	614.685	-12,8%	5,3%
TÜRKİYE	544.604	529.534	-2,8%	4,6%
TUNUS	465.586	499.577	7,3%	4,3%
ÇİN	506.782	491.974	-2,9%	4,3%
BİRLEŞİK DEVLETLER	533.399	419.285	-21,4%	3,6%
PORTEKİZ	407.694	405.172	-0,6%	3,5%
BİRLEŞİK KRALLIK	401.903	375.734	-6,5%	3,3%

Kaynak: Trademap, İtalya verileri

İtalya'nın Tekstil İhracatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1 000 \$)

GTİP	ÜRÜN GRUBU	2022	2023	Değişim %	Pay %
	TOPLAM	11.897.486	11.377.370	-4,4%	100,0%
'5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	1.378.313	1.284.091	-6,8%	11,3%
'5112	Taranmış yünden veya ince hayvan kıllarından dokunmuş mensucat	792.937	938.165	18,3%	8,2%
'5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat (54. 04 pozisyonundaki maddelerden elde edilen dokunmuş mensucat dahil)	808.291	735.002	-9,1%	6,5%
'5903	Plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş, mensucat (59.02 pozisyonundakiler hariç)	635.832	710.555	11,8%	6,2%
'5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak, satılacak hale getirilmemiş) (67 desitekten az olan sentetik mono, filamentler dahil)	830.952	702.443	-15,5%	6,2%

¹50,51,52,53,54,55,56,58,59 ve 60 faslında kullanılan gtip pozisyonları:

5001,5002,5003,5004,5005,5006,5007,5101,5102,5103,5104,5105,5106,5107,5108,5109,5110,5111,5112,5113,5201,5202,5203,5204,5205,5206,5207,5208,5209,5210,5211,5212,5301,5302,5303,5304,5305,5306,5307,5308,5309,5310,5311,5401,5402,5403,5404,5405,5406,5407,5408,5501,5502,5503,5504,5505,5506,5507,5508,5509,5510,5511,5512,5513,5514,5515,5516,5601,5602,5603,5604,5605,5606,5607,5608,5609,5801,5802,5803,5804,5805,5806,5807,5808,5809,5810,5811,5901,5902,5903,5904,5905,5906,5907,5908,5909,5910,5911,6001,6002, 6003,6004,6005,6006

'6004	Eni 30 cm.yi geçen, ağırlık itibariyle % 5 veya daha fazla elastomerik , iplik veya kauçuk iplik içeren örme mensucat (60.01)	534.166	465.661	-12,8%	4,1%
'5111	Karde edilmiş yün ve ince hayvan kıllarından dokunmuş mensucat	435.786	438.854	0,7%	3,9%
'6006	Diğer örme mensucat	396.351	418.180	5,5%	3,7%
'5208	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk, içerenler)(m2. ağırlığı 200 gr. ı geçmeyenler)	415.011	380.932	-8,2%	3,3%
'5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk, içeren ve m2 ağırlığı 200 gr. ı geçenler)	296.505	239.392	-19,3%	2,1%

Kaynak: Trademap, İtalya verileri

İtalya'nın Tekstil İthalatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1 000 \$)

ÜLKELER	2022	2023	DEĞİŞİM %	PAY %
TOPLAM	9.774.946	8.606.511	-12,0%	100,0%
ÇİN	2.550.072	2.033.995	-20,2%	23,6%
ALMANYA	761.084	875.659	15,1%	10,2%
Türkiye	989.748	774.378	-21,8%	9,0%
İSPANYA	365.229	353.065	-3,3%	4,1%
ROMANYA	292.335	337.609	15,5%	3,9%
ÇEK CUMHURİYETİ	306.476	325.981	6,4%	3,8%
HİNDİSTAN	327.744	291.547	-11,0%	3,4%
FRANSA	307.363	283.282	-7,8%	3,3%
HOLLANDA	279.331	247.639	-11,3%	2,9%
JAPONYA	215.531	222.997	3,5%	2,6%

Kaynak: Trademap, İtalya verileri

İtalya'nın Tekstil İthalatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1 000 \$)

GTİP	ÜRÜN GRUBU	2022	2023	DEĞİŞİM %	PAY %
	TOPLAM	9.774.946	8.606.511	-12,0%	100,0%
'5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak, satılacak hale getirilmemiş) (67 desiteksten az olan sentetik mono, filamentler dahil)	909.639	753.118	-17,2%	8,8%
'5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya, lamine edilmiş olsun olmasın)	639.264	617.660	-3,4%	7,2%
'5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat (54. 04 pozisyo-, nundaki maddelerden elde edilen dokunmuş mensucat dahil)	691.532	514.474	-25,6%	6,0%
'5105	Yün, ince veya kaba hayvan kılları (karde edilmiş veya taranmış), (yığın halinde taranmış yün dahil)	468.343	422.759	-9,7%	5,0%

'5102	İnce veya kaba hayvan kılları (karde edilmemiş veya taranmamış)	456.652	387.080	-15,2%	4,5%
'5107	Taranmış (kamgarn) yün iplikleri (perakende olarak satılacak hale, getirilmemiş)	327.989	336.056	2,5%	3,9%
'5208	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk, içerenler)(m2. ağırlığı 200 gr. ı geçmeyenler)	425.837	318.579	-25,2%	3,7%
'5503	Sentetik devamsız lifler (karde edilmemiş, taranmamış veya iplik , imali için diğer surette hazırlanmamış)	402.294	312.132	-22,4%	3,7%
'5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle % 85 veya, daha fazla pamuk içeren ve perakende olarak satılacak hale, getirilmemiş olanlar)	451.666	312.059	-30,9%	3,7%
'6006	Diğer örme mensucat	349.914	288.930	-17,4%	3,4%

Kaynak: Trademap, İtalya verileri

6.DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Politikası

1 Ocak 1958 tarihinden bu yana Avrupa Birliği (AB) üyesi olan İtalya, AB ortak ticaret politikasını benimsemiş ve AB'nin ortak gümrük tarifelerini uygulamaya koymuştur. Buna bağlı olarak AB ve AB Gümrük Birliği üyesi ülkelerden İtalya'ya yapılan ithalat gümrük vergisinden muaftır. AB dışı ülkelere ithal edilen ürünler için AB'nin ortak gümrük tarifeleri uygulanmaktadır. AB'ye üye ülkelere yapılan ithalatta izin ve miktar sınırlaması yoktur.

Avrupa Birliği Ortak Dış Ticaret Politikası

Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler arasında tesis edilen Gümrük Birliği çerçevesinde, üye ülkeler üçüncü ülkelere ithalatta ortak kurallar uygulamaktadır.

Bu çerçevede, ticaret politikası münhasıran Avrupa Birliği'nin yetki alanına girmekte ve "Ortak Ticaret Politikası (OTP)" olarak adlandırılmaktadır. OTP, ortak gümrük tarifeleri; çok taraflı, bölgesel ve ikili ticaret anlaşmaları; üçüncü ülkelere uygulanan tek taraflı tavizler ve ticari savunma araçlarını kapsamaktadır. OTP çerçevesinde, mal ticaretinin yanı sıra hizmetler, ticaretle bağlantılı fikri mülkiyet hakları ve doğrudan yabancı yatırımlar AB'nin münhasır yetki alanında yer almaktadır.

Bu doğrultuda:

AB üyesi ülkelere ortak gümrük tarifesi ve ticari savunma araçları uygulanmakta olup, ürünlere uygulanan gümrük vergileri ve varsa, ürünler üzerinde bulunan ticari savunma araçlarına TARIC CONSULTATION veri tabanı üzerinden erişilebilmektedir.

TARIC veri tabanı ürün bazında faaliyet göstermektedir. TARIC görüntüleme sayfasında ürün kodu (good code) kısmına bilgi edinilmek istenen ürünün GTIP kodu, Geliş/Variş Ülkesi (Origin/Destination) kısmına ise ürünün ihraç veya ithal edilmek istendiği ülke yazılmak suretiyle söz konusu ürüne dair mevcut tüm uygulama ve tüzüklere ulaşılabilir. Ürünün GTIP kodunu bilmiyorsanız gelişmiş arama (advanced search) sekmesinden metin bazında da arama yapılabilir.

TARIC kullanılarak ne yapılabilir?

- Ürüne dair gümrük uygulamaları ve kotalarına, gümrük muafiyetlerine;
- Ürüne dair alınmış ticaret politikası önlemlerine (dampinge karşı uygulamalar, telafi edici önlemler vs.);
- Ürüne yönelik alınmış ithalat veya ihracat kısıtlamalarına ulaşılabilir.

TARIC veri tabanına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en

Access2Market üye ülkelerin ve AB'nin 120'den fazla ticaret ortağının AB ile dış ticareti kapsamındaki;

- Gümrük Vergilerine;
- Menşe Kurallarına;
- Yürürlükteki Diğer Vergilerine;
- İthalat Prosedürlerine;
- Ürüne ilişkin Teknik Gerekliliklere;
- Dış Ticaret istatistiklerine ilişkin detaylı bilgileri ihtiva eden bir veri tabanıdır.

Access2Market veri tabanına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilir:

<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home>

AB dışı ülkelerin AB ile olan ticari anlaşmalarına ve yararlanabildikleri gümrük muafiyetlerine aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/non-eu-markets>

Üye ülkelerin pazar profillerine, ithalat prosedürlerine ve dış ticareti düzenleyen mevzuatı ile birlikte ticarete konu ürüne ilişkin teknik mevzuatına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/eu-market-0#tocms>

Access2Market veri tabanında mal ticaretinin yanı sıra hizmet ticareti ve e-ticarete ilişkin veriler de yer almaktadır. Bu bilgilere aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/services>

Access2Market veri tabanını daha etkin kullanmak adına Avrupa Komisyonunun organize ettiği sanal eğitim programlarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilir:

<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/events-access2markets>

Ayrıca, AB tarafından üçüncü ülkelere karşı yürütülen ve tamamlanan dumping, sübvansiyon ve korunma önlemleri soruşturmalarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir.

<https://trade.ec.europa.eu/tdi/index.cfm>

AB, ikili ticaret anlaşmaları bağlamında aktif bir ticaret politikası izlemektedir. AB tarafından yeni nesil serbest ticaret anlaşmaları (STA) ile mal ticaretinin yanı sıra, hizmetler, kamu alımları, fikri mülkiyet hakları, sürdürülebilir kalkınma gibi ticaret ile ilgili alanları da içeren kapsamlı STA'lar müzakere edilmekte ve akdedilmektedir. AB'nin STA'ları hakkında detaylı bilgiye aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

[\(https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/\)](https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/)

AB, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında Gelişme Yolundaki Ülke ve En Az Gelişmiş Ülkelere (EAGÜ) belirli dönemler için geçerli olacak şekilde tek taraflı olarak vergi tavizleri sağlamaktadır. Halihazırda uygulanan GTS Rejimi, düşük ve düşük orta gelirli ülkeler için gümrük tarifelerini tamamen ya da kısmen kaldıran Standart GTS Rejimi; sürdürülebilir kalkınma ve iyi yönetişimin sağlanmasını teşvik üzere GTS Rejimi ekinde sayılan Uluslararası Konvansiyonları onaylamaları ve uygulamaları şartıyla gelişmekte olan ülkeler için tarifeleri sıfırlayan GTS + ve silah ve mühimmat hariç olmak üzere en az gelişmiş ülkelerden gelen diğer malların vergisiz ve kotasız olarak AB pazarına girmesine imkan tanıyan Silahlar Hariç Her Şey (Everything But Arms-EBA) düzenlemelerini içermektedir. Güncel GTS yararlanıcısı ülkelerin listesine aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

[\(https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/\)](https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/)

İthalat Rejimi

AB dışı ülkelere yapılan sanayi ürünleri ithalatında bazı istisnaların haricinde İtalya serbest ticaret politikasını izlemektedir. Bu istisnalardan biri, bazı ülkelere daha önceden belirlenmiş ürünlerin ithalatında miktar kısıtlamaları ve kontrol önlemleri uygulanmasını içermektedir. Bu tür kısıtlamalara konu olan ürünler arasında tekstil ürünleri, eldiven, ayakkabı, porselen, cam ve seramik mamuller, çelikten mamul ürünler, oyuncaklar, bazı kimyasal ürünler yer almaktadır. Diğer taraftan uyuşturucular, ateşli silahlar, patlayıcılar ve cephane gibi bazı maddelerin ithalatı özel lisanslara tabidir.

Kesin ithalat, malları etkileyen tüm gümrük vergilerinin ödenmesini içerir ve operatörün AB dışı bir ülkeden gelen malları herhangi bir gümrük veya vergi bağından serbest bırakmasına izin verir. Serbest dolaşım rejimi ile AB dışı mallar, Birlik statüsüne sahiptir. Bu rejim, Avrupa Birliği'ne girişte yapılan bir giriş beyanını gerektirir.

İthalatta Gümrük operasyonu aşağıdaki faaliyetleri içerir:

- Ticari politika önlemlerinin uygulanması (ithalat lisanslarının doğrulanması, yasakların olmaması, kotaların varlığı ve kapasitesi vb.),
- Malların ithalatı için gerekli diğer formalitelerin tamamlanması (sıhhi, bitki sağlığı kontrolleri vb.),
- Topluluk mevzuatına göre yasal olarak ödenmesi gereken vergilerin uygulanması,

- Mallar ayrıca, ulusal mevzuatta öngörülen iç vergilendirmenin yerine getirilmesiyle ulusal topraklarında tüketime yönelik ise, ithal edilebilirler.

Üçüncü ülkelerden İtalya'ya ithal edilen ürünleri kontrol etmekle görevli yetkili makam Ekonomi ve Maliye Bakanlığı nezdindeki Gümrük ve Tekel Kurumu'dur:

Agenzia delle Dogane e dei Monopoli (Customs and Monopolies Agency)

Adres: Via M. Carucci, 71 I-00143 Roma

Tel: (+39) 06 50241

Link: <https://www.agenziadoqanemonopoli.gov.it/portale/>

Gümrük Temsili:

Doğrudan Temsil: Başka bir kişi adına ve hesabına hareket eden temsilciler.

Dolaylı Temsil: Kendi adına ancak başkasının hesabına hareket eden temsilcilerdir. Gümrük müşavirleri, ve acenteler dolaylı temsil durumunda, mal sahibi ile birlikte ve ortak ve müteselsil sorumlulukları vardır.

İtalya Gümrük Kanunu tarafından düzenlenen gümrük asistans merkezleri (CAD), bir sicile kayıtlı gümrük müşavirleri arasında en az üç yıl süreyle kurulan şirketlerdir.

Gümrük Asistans Merkezleri (CAD)'in Görev ve Yetkileri:

- Kendilerine verilen görevlerin yerine getirilmesi sırasında elde edilen ve işlenen verilerin yeminli beyanını sağlamak,
- Yeminli beyanla kastedilen; sunulan belgelerin tam doğru ve düzenli/olağan olduğunun beyan edilmesidir,
- Yetkilendirilmeleri durumunda, faaliyet ve yükümlülüklerini mali/vergi temsilcisi olarak yerine getirilmesi,
- Serbest depolar, serbest bölgeler ve ilgili malların taşınması ile ilgili olarak, onları görevlendirenler adına AB mevzuatının gerektirdiği kayıtları ve hesapları tutmak,
- AB mevzuatının gerektirdiği kayıtları ve hesapları tutmak,
 - Operatörler adına gümrük işlemlerine konu malların serbest bırakılması.

CAD Aracılığıyla İşlemlerin Prosedürü:

1. İlgili taraflar, içerisinde yer alan verilerin onaylanması için CAD'a bir beyan sunar. Sağlanan verilerin / belgelerin resmîyeti ve / veya doğruluğu hakkında şüpheler olması durumunda, CAD'lar gerekçesi ile birlikte bir belge sağlamayı reddedebilir.
2. Ticari dokümantasyon üzerinde CAD tarafından resmi kontrol.
3. Gümrüklere sunulan ve bunları kabul eden ve görülmeye konu olabilecek beyannameler (<https://www.adm.gov.it/portale/web/saisa/-/rappresentanza-in-dogana>).

İthalat Lisansları:

Demir, çelik ve alüminyum ürünler için ithalat lisansı vermekle yetkili makam İtalya Şirketler ve Made in İtaly Bakanlığı'dır:

Ministero delle Imprese e del Made in Italy (Ministry of Enterprise and Made in Italy) Adres:
Via Veneto,3300187 Roma

Tel: (+39) 06 4705 1

E-posta: segreteria.ministro@mise.gov.it

Link: <https://www.mise.gov.it/>

Tarım ürünleri İthalat lisansları için yetkili makam İtalyan Dışışleri Bakanlığı nezdindeki Avrupa ve Dış Ticaret Politikası Genel Müdürlüğüdür:

Ministero degli Affari Esteri e Cooperazione Internazionale/MAECI (Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation)

Direzione Generale Per L'unione (Directorate-General For The European Union)

Adres: Viale Boston, 25 00144 Roma

Divisione XI (Division 11)

Tel: (+39) 06 5993 2579/ 06 5993 2583

Direttore/Director: Dr. Lucio Loiero

Tel: +39 06 5993 2175 E-posta: dgue-11@esteri.it Link:

https://www.esteri.it/it/politica-estera-e-cooperazione-allo-sviluppo/politica_europea/politica-commercialeinternazionale/import-export/agroalimentare/

Diğer Ürünler için Yetkili Kuruluşlara aşağıda web sitesinden erişim sağlanabilmektedir:

https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/eu-market-0#MT_customs_administration

İhracat Rejimi

Gerek tarım gerekse sanayi ürünlerinin AB dışı ülkelere ihracatında da tamamen serbest ticaret politikası izlenmektedir. Bazı ürünler menşesine bakılmaksızın AB'nin getirdiği zorunluluklar sebebiyle birtakım mevzuatlarla sınırlandırılmıştır. Diğer taraftan bütün birlik ülkeleri için özellikle haklı rekabeti destekleyici çeşitli garanti sistemleri getirmek gibi yine topluluğun koyduğu birtakım teknik zorunluluklar söz konusudur.

Eşyanın ihracat prosedürüne tabi tutulması, Topluluk gümrük bölgesini terk etmek zorunda kaldıkları durumlarda zorunludur. İhracatçı, malları ve ilgili ihracat beyannamesini ve özel izinler veya lisanslar talep edildiğinde, AB 2015/2447-221. madde uyarınca "ihracat" gümrük idaresine ibraz etmelidir. İhracatçının yerleşik olduğu veya malların ihracat için paketlenildiği veya yüklendiği yerin yetkili gümrük idaresi yetkili gümrük idaresidir.

Gümrük beyannamesi, ihracat gümrük idaresine, AIDA Ajansının BT sisteminin belirli işlevleri kullanılarak elektronik formatta gönderilmelidir. AB sistemi ECS (İhracat Kontrol Sistemi), ihracatın gümrük ofisleri ile çıkış yapan ulusal ve Birlik gümrük ofisleri arasındaki veri alışverişini yönetir.

1 Temmuz 2007'den itibaren başlatılan İKS'nin 1. aşaması, ihracat gümrük işlemlerinin kontrolünü sağlamanın yanı sıra, malların hem gümrük hem de vergi için Birliğin gümrük bölgesinden çıkışını onaylayan birincil araç olma amacına sahiptir. 1 Temmuz 2011'de başlayan İKS'nin 2. aşaması, Birlik gümrük düzenlemelerinin "güvenlik" ile ilgili olarak gerektirdiği uyumu sağlar.

İhracat gümrük idaresi verilen beyannameyi kabul eder ve vergi ve güvenlik amaçlı risk analizini yapar. Prosedüre bir MRN (Hareket Referans Numarası) referans numarası atanır. İşlemler yapıldıktan sonra, İhracat Ofisi eşyayı, gümrük bölgesinden ihracat beyannamesi kabul edildiğindeki koşullarla çıktığı sürece ihracat için serbest bırakır. Aynı ofis, İhracat Refakat Belgesini (AED) de operatöre teslim eder.

<https://www.agenziadoqanemonopoli.gov.it/portale/en/web/quest/doqane/operatore/regimi-e-istituidoqanali/i-regimi-doqanali/esportazione-1>).

Gümrük Tarifeleri

1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın kabulü ve Ocak 1996 tarihinde Türkiye ile AB arasında Gümrük Birliği'nin yürürlüğe konulmasıyla, ülkemiz ve İtalya arasında gümrük vergileri sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerinde sıfırlanmıştır.

Türkiye-AB Gümrük Birliği

Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği kapsamındaki ürünler için gümrük vergisi veya herhangi bir miktar kısıtlaması bulunmamaktadır. Gümrük Birliği 31 Aralık 1995 tarihinden beri yürürlükte olup, temeli 1963'te imzalanan Ankara Anlaşması ve 1970'de imzalanan Ek Protokol'e dayanmaktadır.

Gümrük Birliği, sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini (sanayi payı itibariyle) kapsamaktadır. Gümrük Birliği sınırlarında üretilen ve elde edilen mallar ya da Gümrük Birliği'nde serbest dolaşıma sunulan mallar bu gümrük statüsünün kanıtı olan A.TR Belgesi eşliğinde Gümrük Birliği topraklarında herhangi bir yerde serbestçe dolaşma hakkına sahiptir.

Yasal Dayanaklar:

- AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin Gümrük Birliği'nin son aşamasının uygulanmasına ilişkin 1/95 sayılı ve 22 Aralık 1995 tarihli kararı:

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:21996D0213%2801%29&rid=2>)

- AT-Türkiye Gümrük İşbirliği Komitesi'nin 1/2006 sayılı ve 26 Eylül 2006 tarihli AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 1/95 sayılı kararının uygulamasına ilişkin ayrıntıları düzenleyen karar

(<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:265:0018:0038:en:PDF>)

Gümrük Birliği, Amsterdam Anlaşması EK 1'de belirtilen tarım ürünleri ile Avrupa Kömür ve Çelik Anlaşması'nın kapsadığı kömür ve çelik ürünlerini kapsamamaktadır. Bu ürünler aşağıdaki yasal dayanaklar çerçevesinde tavizli bir rejimden yararlanabildikleri zaman bir menşe ispat belgesi ibraz edilmesi gerekmektedir (Movement Certificate-Dolaşım Belgesi-EUR.1 ve fatura beyanı).

Yasal Dayanaklar:

- AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 25 Şubat 1998 tarihli ve 1/98 sayılı kararı ile tarım ürünleri ticaret rejimi hakkında 3 no.lu Protokol:

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:1998:086:TOC>)

- Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki anlaşma uyarında Anlaşmanın 1. Protokolünü değiştiren 8 Temmuz 1991 tarihli Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu kuran Anlaşma kapsamındaki ürünlerin ticaretiyle ilgili düzenlenen Ortak Komite'nin 2/99 sayılı kararı:

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=uriserv:OJ.L .2009.143.01.0001.01.ENG>)

AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI

İş insanlarımız tarafından Avrupa Birliği üyesi ülkelerin pazarına erişimde dikkate alınması gereken önemli bir husus Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde gerçekleşmekte olan ekonomik dönüşüm sürecidir.

Avrupa Birliği (AB), 11 Aralık 2019 tarihinde açıkladığı [Avrupa Yeşil Mutabakatı \(AYM\)](#)² ile 2050 yılında iklim-nötr ilk kıta olma hedefini ortaya koymuştur. AB, bu hedefe ulaşmak için yeni bir büyüme stratejisi benimseyeceğini ve tüm politikalarını iklim değişikliği ekseninde yeniden şekillendireceğini açıklamıştır. Sanayiden finansmana, enerjiden ulaştırmaya ve binalardan tarıma uzanan bir dizi alanda AB politikalarında kapsamlı değişiklikler öngören Yeşil Mutabakat, Tek Pazar'ın tesisinden bu yana AB'nin en büyük girişimlerinden birisidir.

Bu kapsamda, AB'nin iklim, enerji, arazi kullanımı, ulaşım ve vergilendirme politikalarının 2030 yılına kadar 1990'daki seviyesine kıyasla %55 emisyon azalımı sağlanacak şekilde gözden geçirilmesi için "Fit for 55" (55'e Uyum) mevzuat değişikliği paketi² Avrupa Komisyonu'nca 14 Temmuz 2021'de yayımlanmıştır.

Paketin uluslararası ticareti etkileyecek en önemli unsurlarından birisi [Sınırdaki Karbon Düzenlemesidir](#)³(SKDM/CBAM). 1 Ekim 2023 itibariyle yürürlüğe girmesi beklenen SKDM kapsamında, ilk aşamada, demir-çelik, çimento, alüminyum, gübre, elektrik ve hidrojen ürünleri için sera gazı emisyonlarının raporlaması yapılacak, 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren ise AB'de yetkilendirilmiş ithalatçılar tarafından ithal edilen, düzenleme kapsamındaki ürünler için raporlanan emisyonlar temelinde karbon ücreti ödenmeye başlanacaktır. İş insanlarımızca uygulama esaslarını belirleyecek ikincil düzenlemelerin takibi önemlidir.

Yeşil Mutabakatın ana unsurlarından bir diğeri ise ilgili tüm ürün mevzuatına etki edecek olan döngüsel ekonomidir. Bu ana tema altında, 10 Mart 2020 tarihinde [Yeni Sanayi Stratejisi](#)³, 11 Mart 2020 tarihinde ise [Döngüsel Ekonomi Eylem Planı](#)⁴ açıklanmıştır. Böylece AB, hammadde temini aşamasından ürünlerin üretimi, tüketimi ve atık yönetimine dair döngüsel bir yaklaşım ile yeni kurallar getirileceğini açıklamış, **elektronik ve bilişim teknolojileri, piller ve araçlar, ambalaj, plastikler, tekstil, yapı ve inşaat, gıda, su ve besinler** öncelikli sektörler olarak belirlenmiştir.

Gümrük Birliği kapsamında ülkemizce uyum sağlanan ürün mevzuatında önemli değişiklikler getirecek olan ve 30 Mart 2022 tarihinde açıklanan [Sürdürülebilir Ürün İnisyatifi](#)⁵ ile gıda, yem ve medikal ürünler haricinde tüm ürün grupları için sürdürülebilirliğin bir norm olarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu çerçevede açıklanan [Yeni Eko-Tasarım Tüzüğü Taslağı](#)⁶ ile ürünlerin AB piyasasına arzı için karşılaması gereken standartların sürdürülebilirlik ekseninde şekillendirilmesi, ürüne ilişkin söz konusu bilgilerin tüketici, piyasa gözetimi otoriteleri, geri dönüşüm sektörüncelikle kolayca ulaşılabilir olmasını sağlamak üzere ürüne eşlik edecek "**dijital ürün pasaportları**" geliştirilmesi, zorunlu yeşil kamu alımları kriterleri getirilmesi amaçlanmıştır.

Bu çerçevede, AB'nin Döngüsel Ekonomi Eylem Planı kapsamında öncelikli ürün gruplarından başlamak üzere tüm ürünlere yönelik mevzuat tasarıları hazırlaması öngörülmekte olup, ilk

² https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en ² <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/green-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition/> ³ SKDM Taslak Metni (Resmi onay süreci devam etmektedir): [https://www.europarl.europa.eu/RegData/commissions/envi/inqa/2023/02-08/ENVI_AG\(2023\)742452_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/commissions/envi/inqa/2023/02-08/ENVI_AG(2023)742452_EN.pdf)

³ [A new Industrial Strategy for a green and digital Europe \(europa.eu\)](#)

⁴ https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12567-Sustainable-productsinitiative_en

⁶ https://commission.europa.eu/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products/labeling-rules-and-requirements/sustainable-products/ecodesign-sustainable-products_en

aşamada [batarya](#), [tekstil](#), [yapı malzemeleri](#), [ambalaj ve ambalaj atıklarına](#) ilişkin mevzuat taslakları/stratejiler yayımlanmıştır.

AB tarafından açıklanan [Atık Sevkiyatı Tüzüğü Taslağı](#)⁷ ile ise AB bir taraftan üçüncü ülkelere kontrolsüz atık ihracatını kontrol altına almayı hedeflerken, AB içindeki mevcut atıkların da bir kaynak olarak ekonomiye kazandırılmasını amaçlamaktadır.

AB tarafından önümüzdeki dönemde açıklanacak mevzuat taslakları ile açıklanan taslakların son durumlarına ilişkin bilginin [Döngüsel Ekonomi Eylem Planı](#)⁸ sayfasından takibi mümkündür.

İç Vergiler

2023 yılı itibariyle İtalya'da uygulanmakta olan başlıca doğrudan vergiler ve oranları aşağıda yer almaktadır:

Kurumlar Vergisi: %24

Kişisel Gelir Vergisi: %23 ile %43 aralığında gelire göre değişebilmektedir. Yıllık geliri 8.174 avronun altında olanlar gelir vergisine tabi değildir.

Ülkede uygulanmakta olan başlıca dolaylı vergiler:

- KDV (IVA): Ülkede mal ve hizmet alımlarında standart KDV oranı %22'dir.
- Zorunlu tüketim malları (tahıl, bakliyat, yağ, sebze- meyve vb. ürünleri gibi) uygulanan KDV oranı %4'tür.
- Bazı kişisel sağlık ürünleri ve tıbbi cihazlar için KDV oranı %5'tir.
- Şarküteri ürünleri, şeker, tütün, kahve, turizm tesisleri, ulaşım, çöp toplama gibi ürün ve hizmetler için KDV oranı %10'dur.
- Damga Vergisi: 77,47 avronun üzerindeki KDV hariç faturalar için uygulanan damga pulu vergisi 2 avro ve kamu kurumlarına yönelik bazı dilekçe, belge ve sertifikalarda ise 16 avro
- Götürü Vergi /Düz Vergi (Flat Tax) : %15 (Bu vergi uygulamasından faydalanabilmek için yıllık gelirin maksimum 85 bin avro olması şartı aranmaktadır. Bu eşiği aşan gelirler düz vergi oranından faydalanamaz).

Ülkede uygulanmakta olan vergiler hakkında ayrıntılı bilgiye aşağıdaki linkten ulaşmak mümkündür: <https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/web/english>.

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_5916

⁸ https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

İtalya'da piyasaya sürülen teknik ürünlerin (endüstriyel ürünler, tıbbi cihazlar, radyo ve telekomünikasyon terminal ekipmanları, araçlar vb.) standardizasyon gerekliliklerini karşılayıp karşılamadığının kontrolünden sorumlu farklı kuruluşlar bulunmaktadır.

Bazı ürünler menşesine bakılmaksızın Avrupa Birliği'nin getirdiği zorunluluklar sebebiyle birtakım mevzuatlarla sınırlandırılmıştır. Diğer taraftan bütün Birlik ülkeleri için özellikle haklı rekabeti destekleyici çeşitli garanti sistemleri getirmek gibi yine topluluğun koyduğu birtakım teknik zorunluluklar söz konusudur. ISO 9000 serisi ve HACCP kaliteyi garantileyen ve rekabet faktörünü ön plana çıkaran bir uygulamadır. Çevre üzerine ISO 14000 serisi ve OHSAS 18001 teknik özelliklerine göre iş kazalarını önleme sertifikası da her geçen gün daha önem kazanmıştır.

Avrupa Birliği'nin Ürünlere Dair Teknik Mevzuatı

Bir ürünün Avrupa Birliği (AB) pazarına girebilmesi için AB'nin tüzük, direktif vb. adlar ile meydana getirdiği (EURLEX internet sayfasından ulaşılabilen) teknik mevzuata uygun olarak üretilmesi ve piyasaya arz koşullarını sağlaması gerekmektedir. AB'nin teknik mevzuatı, tüm ürünler için temel kuralları belirleyen yatay mevzuatın yanı sıra, ürünlere ilişkin teknik düzenlemelerden (örn: oyuncaklar, makineler, asansörler, tıbbi cihazlar, yapı malzemeleri, kimyasallar vs.) oluşmaktadır. Bunun haricinde, AB içinde ortak bir düzenlemeye tabi olmayan (kırtasiye ürünleri, mobilyalar, saatler vs.) ürünler yönünden üye ülkeler kendi düzenlemelerini yapmakta serbesttir.

Ülkemiz, Gümrük Birliği gereğince AB'nin ürünlere ilişkin teknik mevzuatını ve sistemini uyumlaştırmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye AB'nin CE İşareti, onaylanmış kuruluşlar, piyasa gözetimi ve denetimi, AB'nin ortak bir düzenlemesi olmayan alanda karşılıklı tanımaya dair kurallarını ve ürünlere ilişkin (sektörel) mevzuatını ulusal mevzuatına aktarmıştır. Ülkemiz, AB'nin ürünlere ilişkin mevzuatındaki güncellemeleri de takip ederek bilahare ulusal mevzuatına yansıtılmaktadır.

Ülkemizde, AB mevzuatı kapsamında atanmış onaylanmış kuruluşların listesi ise güncel olarak AB'nin Yeni Yaklaşım Onaylanmış Kuruluş Bilgi Sistemi'nde (NANDO- <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/>) yayınlanmaktadır.

Sonuç olarak, ortak bir AB mevzuatı bulunan ürünler yönünden ulusal mevzuatımızı uyumlaştırdığımız ölçüde veya düzenlenmemiş alanda yer alan ürünler yönünden Türk ürünlerinin AB'de ilave test/belgelendirmeye ihtiyaç olmaksızın AB menşeli ürünlerle eşit muameleye tabi tutulması ve malların serbest dolaşımı ilkesi kapsamında ithalat kontrollerine tabi tutulmaması gerekmektedir. Bu kapsamda, Türkiye'de üretilen ürünler, AB'de üretilmiş ürünlere eşdeğer güvenlik ve kalite düzeyini sağlamaktadır.

AB teknik mevzuatına ilişkin ayrıntılı bilgi edinmek için (abteknik@ticaret.gov.tr) adresinden irtibata geçilebilir.

AB ve Ürün Standartları

Bazı ürünler menşesine bakılmaksızın Avrupa Birliği'nin getirdiği zorunluluklar sebebiyle birtakım mevzuatlarla sınırlandırılmıştır. Diğer taraftan, bütün Birlik ülkeleri için özellikle adil rekabeti destekleyici çeşitli garanti sistemleri bulunmaktadır. ISO 9000 serisi ve HACCP kaliteyi garantileyen ve rekabet faktörünü ön plana çıkaran bir uygulamadır. Çevre üzerine ISO 14000 serisi ve OHSAS 18001 teknik özelliklerine göre iş kazalarını önleme sertifikası da her geçen gün daha önem kazanmıştır. GLOBALGAP (eski adıyla EUREPGAP) sertifikasının alınması zorunlu olmamakla birlikte ürün satın almada tercih nedenidir.

AB kuralları gereğince bazı sanayi ürünlerinin AB pazarına girebilmesi için AB teknik mevzuatına uyumlu olması gerekmektedir. CE işareti bu kapsamdaki uygulamalardan biridir. Birçok sanayi ürününde CE işareti (https://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking_en) bulunması zorunludur. Ürünlerin, CE işaretli olarak piyasaya sunulmasından imalatçı sorumludur. Ancak, eğer imalatçı ya da imalatçının yetkili temsilcisi Avrupa Birliği içinde değilse, bu sorumluluğu ithalatçı yerine getirmek zorundadır. Diğer bir anlatımla, ithalatçı ithal ettiği ürünlerin AB mevzuatına uygunluğunu temin etmek zorundadır.

Ürünlerin piyasaya arz edilmesine ilişkin akreditasyon ve piyasa gözetimi ve denetimi işlemleri AB'nin 765/2008/EC sayılı Tüzüğü ile 2019/1020/EU sayılı Tüzüğü'ne göre yürütülmektedir. Anılan mevzuat, AB gümrüklerinde kontrolleri, CE işareti ve akreditasyonunun yanı sıra üye devletlerde piyasa gözetimi ve denetimine yönelik hükümler ihtiva etmekte olup üye ülkeler tarafından işbirliği içinde uygulanmaktadır.

AB genelinde gıda ile ilgili genel prensiplerin ve temel düzenlemelerin çerçevesini belirleyen 178/2002/EC sayılı Tüzük doğrultusunda Genel Gıda Yasası uygulanmaktadır. 2002 tarihli düzenlemeyle, aynı zamanda, AB Gıda Güvenliği Otoritesi kurularak gıda güvenliği konusunda uygulanması zorunlu prosedürler belirlenmiştir. Genel Gıda Yasası, gıdaların izlenebilirliği konusunda da hükümler içermektedir ve düzenlediği ana başlıklar Ocak 2005 tarihinde uygulamaya girmiştir.

Üçüncü ülkelerden ithal edilen taze meyve ve sebzelerin sevkiyatının AB pazarlama standartları ve diğer eşdeğer standartlara uygun olması gerekmektedir. Bu yönde, 543/2011/EU sayılı Tüzük taze meyve ve sebze ithalatı ile ilgili genel ve spesifik pazarlama standartlarını belirlemektedir.

AB kuralları gereğince bazı sanayi ürünlerinin AB ülkelerine ithal edilebilmesi için AB teknik mevzuatına uyumlu olması gerekir. CE işareti bu kapsamdaki uygulamalardan biridir ve birçok sanayi ürününde CE işareti (https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/ce-marking_en) bulunması zorunludur. Ürünlerin, CE işaretli olarak piyasaya sunulmasından üretici sorumludur. Ancak, eğer üretici ya da üreticinin yetkili temsilcisi Avrupa Birliği içinde değilse, bu sorumluluğu ithalatçı yerine getirmek zorundadır. Bir başka deyişle, ithalatçı ithal ettiği ürünlerin AB normlarına uygun olduğunu garanti etmek zorundadır.

AB genelinde gıdalarla ilgili genel prensiplerin ve temel düzenlemelerin çerçevesini belirleyen EC 178/2002 sayılı düzenleme ile Gıda Yasası uygulanmaktadır. 2002 yılı içerisinde yürürlüğe giren bu düzenlemeyle, aynı zamanda, AB Gıda Güvenliği Otoritesi kurulmuş ve gıda güvenliği konusundaki uygulanması zorunlu prosedürler belirlenmiştir. Düzenleme genel olarak Genel Gıda Yasası olarak bilinmekte olup, gıdaların izlenebilirliği konusunda da düzenlemeleri içermektedir (Madde 18). Genel Gıda Yasası'nın belirlediği ana başlıklar Ocak 2005 tarihinde uygulamaya girmiştir.

İtalya'da gıda ürünlerinin standart ve belgelendirilmesine ilişkin kurallar AB direktifleri ile tamamen uyumlu halde bulunmaktadır. Bu anlamda herhangi bir AB ülkesinde serbest dolaşıma giren bir gıda ürününün herhangi başka bir teste tabi tutulmadan İtalya'ya ithalatı ve iç pazarda satışı mümkün olmaktadır.

AB genelinde pazara sunulan taze meyve ve sebze ürünlerinin kalite ve etiketlemelerine ilişkin pazarlama standartları AB Ortak Tarım Politikası çerçevesinde çıkartılan EC 2200/96 sayılı kararname ile 28 Ekim 1996 tarihinde belirlenmiştir. Bu yasayla öngörülen standartlara sahip olmayan ürünler pazara sunulmamakta ve pazardan kaldırılmaktadır. AB pazarlama standart düzenlemeleri çerçevesinde kalite standartları belirlenmiş diğer ürünler arasında taze ve soğutulmuş balık (EC 2406/1996), yumurta (EC 1028/2006), zeytinyağı (EC 1019/2002) ile birlikte sert kabuklu meyveler arasında kabuklu fındık (EC 1284/2002) ve kabuklu ceviz bulunmaktadır.

İtalya'da, "Gıda ve Yem Güvenliği ve Pazarlama Standartları" ile ilgili yetkili kurumlar aşağıda yer almakta olup, Gıda ve yem güvenliği konusunda yetkili makam İtalya Sağlık Bakanlığı nezdindeki Hijyen, Gıda Güvenliği ve Beslenme Genel Müdürlüğü'dür:

Ministero della Salute (Ministry of Health)

Direzione Generale per l'Igiene e la Sicurezza degli Alimenti e la Nutrizione (General

Directorate for Hygiene, Food Safety and Nutrition)

Adres: Viale Giorgio Ribotta 5 00144 Roma

Tel: (+39) 06 5994 6616

E-posta: segreteriaadgsan@sanita.it

Link: <http://www.salute.gov.it/portale/home.html>

“Bitki, Meyve ve Sebzelerin Pazarlama Standartları”nın kontrolünde yetkili makam İtalya Tarım, Gıda ve Orman Politikaları Bakanlığı nezdindeki Avrupa ve Uluslararası Politikalar ve Kırsal Kalkınma Bölümü altındaki Avrupa Birliği ve Uluslararası Politikalar Genel Müdürlüğü’dür:

Ministero delle Politiche Agricole, Alimentari e Forestali (Ministry of Agriculture, Food and Forests)

Dipartimento delle politiche europee e internazionali e dello sviluppo rurale (Department of European and International Policies and Rural Development)

Direzione generale delle politiche internazionali e dell'Unione europea (General Directorate for the European Union and International Policies)

PIUE IV - OCM unica e produzioni vegetali (PIUE IV - WTO unique and Vegetal Production)

PIUE V - Ortofrutta e olio di oliva (PIUE V - Fruit and Vegetable, and Olive Oil)

Adres: Via XX Settembre, n. 20 I-00187 Roma

Tel: (+39) 06 4665 4026 / 06 4665 4204

E-posta: piue4@politicheagricole.it; piue5@politicheagricole.it

Link: <http://www.politicheagricole.it>

“Hayvansal Kökenli Gıda Ürünlerinin Pazarlama Standartları”nın kontrolünde yetkili makam Tarım, Gıda ve Orman Politikaları Bakanlığı nezdindeki Avrupa ve Uluslararası Politikalar ve Kırsal Kalkınma Bölümü altındaki Avrupa Birliği ve Uluslararası Politikalar Genel Müdürlüğü’ dür:

PIUS VI - Hayvansal Üretim Sektörü (PIUE VI - Animal Production Sector)

Adres: Via XX Settembre, n. 20 I-00187 Roma

Tel: (+39) 06 4665 4044

E-posta: piue6@politicheagricole.it

Link: <http://www.politicheagricole.it>

AB Komisyon Sayfasında aşağıdaki linkte İtalya’ya ait yetkili kuruluşlar bulunmaktadır:

(https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/eu-market-0#tocms_3).

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Teknik standartlara uygunluk değerlendirme adımı AB mevzuatına uygunluğun sağlanmasında zorunlu bir adımdır. Burada amaç üretimin her aşamasında gerekli koşullara uyumun sağlanması ve nihai ürünün kabulünün kolaylaştırılmasıdır. AB ürün mevzuatı üreticilere ürünlerinin kullanımı sırasında oluşabilecek risk düzeyine göre uygunluk değerlendirme aşamasında bir miktar seçme hakkı sunmaktadır. Bu seçenekler sertifikasyon, tip inceleme ve ürün kalite kontrol sistemi, tam kalite güvencesi olabilmektedir.

AB üyesi ülkelerin uygunluk değerlendirme kuruluşları listesi AB Komisyonu web sitesinde yer almaktadır (NANDO): <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/index.cfm>

Nihai ürünün pazara girişini kolaylaştırmayı sağlayan bazı zorunlu olmayan değerlendirme programları bulunmaktadır. Bunlar hakkında bilgi CEN-CENELEC üzerinden temin edilebilir. CEN (Avrupa Standardizasyon Komitesi) ve CENELEC (Avrupa Elektroteknik Standardizasyon

Komitesi) (<https://www.cencenelec.eu/>) İtalya pazarına giren teknik ürünlerin (sanayi ürünleri, tıbbi cihazlar, radyo ve telekomünikasyon terminal ekipmanları, araçlar, vb.) standardizasyon gereksinimlerini karşılayıp karşılamadığını kontrol etmekten sorumlu birkaç yetkili makam vardır. Bunlar;

Comitato Elettrotecnico Italiano - CEI (Italian Electro-Technical Committee)

Via Saccardo, 9

20134 Milano

Tel: (+39) 02 210 061

E-mail: info@ceinorme.it

Web: <https://www.ceinorme.it/it>

Ente Nazionale Italiano di Normazione - UNI (Italian National Standardisation Body) Via Sannio, 220137 Milano

Tel: +39 02700241

E-mail: uni@uni.com

Web: <http://www.uni.com>

Onaylanmış Kuruluşlar (Notified bodies/NANDO): Ürünlerin teknik standartlara uygunluğunun onaylanmasından sorumlu birkaç onaylanmış kuruluş vardır (uygunluk değerlendirmesi), her bir kuruluş belirli bir direktif altındaki belirli ürün gruplarından sorumludur.

Ulusal Akreditasyon Kurumu (ACCREDIA), İtalyan hükümeti tarafından, malların ve hizmetlerin standartlara uygunluğunu doğrulayan organların ve laboratuvarların yetkinliğini, bağımsızlığını ve tarafsızlığını belgelemek üzere görevlendirilen kuruluştur

(<https://www.accredia.it/>).

Uygunluk Değerlendirme

Teknik standartlara uygunluk değerlendirme adımı AB mevzuatına uygunluğun sağlanmasında zorunlu bir adımdır. Burada amaç üretimin her aşamasında gerekli koşullara uyumun sağlanması ve nihai ürünün kabulünün kolaylaştırılmasıdır.

AB ürün mevzuatı üreticilere ürünlerinin kullanımı sırasında oluşabilecek risk düzeyine göre uygunluk değerlendirme aşamasında bir miktar seçme hakkı sunmaktadır. Bu seçenekler öz sertifikasyon, tip inceleme ve ürün kalite kontrol sistemi, tam kalite güvencesi olabilmektedir.

AB ve Uygunluk Değerlendirme

Standartlara uygunluk değerlendirme adımı AB mevzuatına uygunluğun sağlanmasında zorunlu bir adımdır. Burada amaç üretimin her aşamasında gerekli koşullara uyumun sağlanması ve nihai ürünün kabulünün kolaylaştırılmasıdır.

AB ürün mevzuatı üreticilere ürünlerinin kullanımı sırasında oluşabilecek risk düzeyine göre uygunluk değerlendirme aşamasında bir miktar seçme hakkı sunmaktadır. Bu seçenekler öz sertifikasyon, tip inceleme ve ürün kalite kontrol sistemi, tam kalite güvencesi olabilmektedir.

AB üyesi ülkelerin uygunluk değerlendirme kuruluşları listesi AB Komisyonu web sitesinde yer almaktadır (NANDO- <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/>).

Nihai ürünün pazara girişini kolaylaştırmayı sağlayan bazı zorunlu olmayan değerlendirme programları da bulunmaktadır. Bunlar hakkında bilgi CEN (Avrupa Standardizasyon Komitesi), CENELEC-Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi (<https://www.cenelec.eu/Pages/default.aspx>) ve ETSI-Avrupa Telekomünikasyon Standartları Kurumu'ndan (<https://www.etsi.org/>) temin edilebilir.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Ambalaj ve ambalaj atığına ilişkin AB kuralları, hem ambalaj tasarımını hem de ambalaj atığı yönetimini kapsamaktadır. Çevre sorunlarına neden olan artan miktarlarda ambalaj atığı ile başa çıkmayı hedeflemenin yanında ayrıca, AB ülkelerinin ambalaj tasarımı konusunda farklı kurallar benimsemesinden kaynaklanan iç pazardaki engelleri kaldırılması da hedeflenmektedir. AB'de ambalaj kuralları ile ilgili (https://ec.europa.eu/environment/topics/wasteand-recycling/packaging-waste_en) linkinden bilgi edinilmesi mümkündür.

Üreticiler ayrıca, 97/129/EC sayılı AB Komisyonu Kararı uyarınca, kullanılan ambalaj malzemelerinin niteliğini de (ambalaj tanımlama ve sınıflandırma amacıyla) belirtmekle yükümlüdür. İtalya'da bu konu ile ilgili kuruluş Ulusal Ambalaj Üreticileri Birliği'nin (CONAI) yayımladığı İngilizce rehber linkleri aşağıda sunulmaktadır:

- <http://www.etichetta-conai.com/documenti/linee-guida/>
- <http://www.progettarericiclo.com/en/docs/environmental-labeling-packaging>

AB ve Ambalaj, Paketleme, Etiketleme

Tüketicinin korunması göz önünde tutularak, AB içerisinde sadece AB etiketleme mevzuatına uyan ürünlerin pazarlanmasına izin verilmektedir. AB etiketleme mevzuatı, gıda, ev gereçleri, ayakkabı, tekstil vb. sektörler için zorunlu etiketleme standartları koymaktadır.

Paketleme ve ambalajlama, tüketici sağlığı ve çevrenin korunması amacıyla, AB tarafından belirlenen kurallara uygun yapılmak zorundadır. Paketleme ve ambalajlamaya ilişkin temel AB mevzuatı şunlardır:

- Direktif 94/62/EC (OJ L-365 31/12/1994); paketleme ve paket artıklarına dair genel kurallar.
- Tüzük 1935/2004/EC (OJ L-338 13/11/2004); gıda maddeleriyle temas eden malzemelere dair özel kurallar.
- Direktif 2000/29/EC (OJ L-169 10/07/2000); ağaç ve diğer bitkilerden yapılan paketlere uygulanacak bitki sağlığı kuralları.

AB içerisinde pazarlanan ambalajlar, çevrenin korunmasına yönelik konulan genel kuralların yanı sıra tüketici sağlığı için herhangi bir riski önlemek amaçlı özel hükümleri yerine getirmelidir (EU Labels: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/product-safety-and-requirements/eu-labels_en).

AB, üye ülkelerde gönüllülük esasına bağlı olarak, 66/2010/EC sayılı Tüzük ile Çevre Etiketleri (Eco-label) düzenlemesi geliştirmiştir. Çevre Etiketleri ile ilgili bilgi (<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/>) linkinden edinilebilir.

İtalyan şirketlerin ürünlerinin ambalajları üzerindeki çevre ile ilgili uyarıları/endikasyonları/bildirimleri açık ve doğru bir şekilde sunmalarını sağlamak ve aynı zamanda atıkların nihai akıbeti konusunda tüketici bilincini artırmak amacıyla Çevre ve Enerji Güvenliği Bakanlığı (Ministero dell'Ambiente e della Sicurezza Energetica /Mase), ürün ambalajları üzerinde çevreyi ilgilendiren etiketler hakkında "Teknik Yönetmelikler" kabul edilmesini öngören bir kararname onaylamıştır. 152/2006 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 219. Maddesinin 5. Paragrafı kapsamında değinilen teknik yönetmelikler, 1 Ocak 2023'ten itibaren yürürlüğe girmiş olup, yeni yasal müdahaleler ve teknolojik evrim temelinde periyodik olarak güncellenecektir.

Söz konusu yönetmelikler, bir yılı aşkın bir süredir Çevre ve Enerji Güvenliği Bakanlığı ile mutabakat içerisinde çalışan ve tüm üretim sektörlerinin ihtiyaçlarını biraya getiren ve uygulamaya destek sağlayan Ulusal Ambalaj Konsorsiyumu CONAI tarafından kurulan teknik grubun çalışmalarının sonucudur. Mevzuatın birincil amacı ambalajların ayrıştırılarak toplanmasını iyileştirmek ve bu tür atıkların nihai akıbeti konusunda tüketici bilincini artırmaktır. Yönetmelikler, uygulamaların güncellenmesini kolaylaştırmak ve iç pazarın önündeki engelleri ortadan kaldırmak amacıyla orijinal versiyonda zaten öngörülen etiketlerin dijitalleştirilmesi kullanımının güçlendirilmesi konusunda Avrupa Komisyonu'nun göstergelerini uygulamaktadır. Bu bağlamda, kullanılan yöntem ve teknik içerik açısından son derece değerli bir örnek teşkil eden AB mevzuatın eşsiz bir teknik destek aracı olarak belirlemektedir. Bakanlık tarafından da yakın zamanda açıklığa kavuşturulduğu üzere, bu yönetmelikler/uygulama endikasyonları sektör mevzuatının hâlihazırda belirli yükümlülükler getirdiği ilaç ve tıbbi cihazlar için geçerli değildir.

152/2006 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 219. Maddesinin 5. Paragrafı ve müteakip değişiklikler/ entegrasyonlar uyarınca, ürün paketleri üzerinde çevreyle ilgili yer alması öngörülen uyarılar hakkındaki teknik yönetmeliği aşağıdaki linkten İngilizce olarak görüntülemek mümkün olabilmektedir:

- <https://www.gazzettaufficiale.it/dettaglio/codici/materiaAmbientale>
- https://www.mase.gov.it/sites/default/files/archivio/normativa/rifiuti/GUIDELINES_for_the_environmental_labelling_of_packaging_27.09.2022.pdf

İtalya'da ambalaj ölçüleri ile ilgili yetkili makam; Şirketler ve Made in Italy Bakanlığı (Ministero delle Imprese e Made in Italy) nezdindeki Pazar, Rekabet, Tüketici, Denetim ve Teknik Düzenlemeler Genel Müdürlüğü'dür: Direzione generale per il mercato, la concorrenza,

il consumatore, la vigilanza e la normativa tecnica (General Directorate for Market, Competition, Consumers, Surveillance and Technical Rules)

Adres: Via Sallustiana 53 00187 Roma

Tel: (+39) 06 4705 5309 / 06 4705 5500

E-posta: dgmccvnt.segreteria@mise.gov.it; dgmccvnt.dg@pec.mise.gov.it

Link:

<https://www.mise.gov.it/it/component/organigram/?view=structure&id=10>

Gıda maddeleriyle temas eden mal ve ürünlerle ilgili yetkili makam; İtalyan Sağlık Bakanlığı nezdindeki Hijyen, Gıda Güvenliği ve Beslenme Genel Müdürlüğü'dür:

Ministero della Salute (Ministry of Health)

Direzione generale per l'Igiene e la Sicurezza degli Alimenti e la Nutrizione (General

Directorate of Health and Food Safety and Nutrition)

Adres: Viale Giorgio Ribotta 5 00144 Roma

Tel: (+39) 06 5994 6616

E-posta: segreteriaadgsan@sanita.it

Link: <http://www.salute.gov.it/>

Ayrıca, Sağlık Yüksek Enstitüsü nezdindeki Gıda Güvenliği, Beslenme ve Veteriner Halk Sağlığı Bölümüdür:

Istituto Superiore di Sanità (ISS - Health Institute)

Dipartimento di Sicurezza Alimentare, Nutrizione e Sanità Pubblica Veterinaria
Department of Food Safety, Nutrition and Veterinary Public Health)

Adres: Viale Regina Elena 299 00161 - Roma

Tel: (+39) 06 4990 2462 / 06 4990 2330

E-mail: dipspsa@iss.it

Link: <http://www.iss.it>

Etiketlerin içeriği en azından İtalyanca olmalıdır. AB mevzuatına uygun olarak, farklı ürün türleri (gıda maddeleri, tekstil, kozmetik ürünler, tıbbi cihazlar, vb.) için özel hükümler vardır. Atık yönetimi ve denetimi ile ilgili yetkili makam; İtalya Çevre Bakanlığı'dır:

Çevre ve Enerji Güvenliği Bakanlığı (Ministero dell'Ambiente e della Sicurezza Energetica /Mase) AB Döngüsel Ekonomi Genel Müdürlüğü (Direzione generale economia circolare)

Telefon: +39 06-57228652- 8644- 5958

E-posta: EC-UDG@mase.gov.it

Web: <https://www.mase.gov.it/pagina/direzione-generale-economia-circolare-ec>

Çevre Düzenlemeleri, Gereksinimler ve Belgeler: AB'nin önemli bir önceliği, bölgede pazarlanan ürünlerin çevre ve insan sağlığı için güvenli olmasını sağlamaktır. Avrupa Birliği'ne ihracat yapan Türk üreticilerinin, pazara girmek için ürünlerinin bu gereksinimleri karşıladığından emin olmaları gerekmektedir. 11 Aralık 2019'da Komisyon, Avrupa Yeşil Anlaşmasını sunmuştur. Bu politika ve yasal programın amacı, 2050 yılına kadar Avrupa'yı iklim açısından nötr bir topluma dönüştürmektir.

Avrupa Yeşil Anlaşması, tarım, inşaat, finans ve imalat dahil olmak üzere Avrupa ekonomisinin tüm sektörlerini etkilemektedir. CEAP II, "Döngüsel bir ekonomiye doğru: Avrupa için sıfır atık programı" 2014 Bildirimini ve Avrupa Yeşil Anlaşmasını uygular. Avrupa Komisyonu, CEAP II'yi uygularken, tasarım aşamasında bir ürünün çevresel etkilerinin bütüncül bir değerlendirmesini teşvik eden mevzuatı ve diğer önlemleri teşvik edecektir. Avrupa Komisyonu'nun bu amaca ulaşmak istediği yasal araç, AB Çevre Dostu Tasarım Direktifidir. Ayrıca EU Ecolabel ve REACH dahil olmak üzere diğer enstrümanlara da dikkate alınacaktır.

2020/2053 sayılı AB kararıyla belirlenen ve 2021/770 sayılı AB yönetmeliği tarafından yönetilen AB "Plastik Vergisi", geri dönüştürülmemiş plastik ambalajlar için 0,80 €/kg bir vergi uygulaması öngörmektedir. AB uygulaması 1 Ocak 2021'den itibaren yürürlüğe girmiştir. İtalya'da "plastik vergisi" düzenlemesi, 1 Temmuz 2021'de yapılmıştır. Aslında bu, tek kullanımlık plastik ürünlerin tüketimine ağırlık veren bir vergidir ve bu kategoriye giren her ürün için kilogramı başına 0,45 avroya eşit bir vergi uygulaması öngörülmektedir. Söz konusu uygulamanın 1 Ocak 2024 tarihinde uygulamaya geçmesi beklenmektedir.

Piller ve Akümülatörler: 2006 yılında kabul edilen AB Pil Direktifi, AB pazarına yerleştirilen tüm piller ve akümülatörler için geçerlidir. Buna otomotiv, endüstriyel ve taşınabilir piller dahildir. Yönerge, cıva veya kadmiyum içeren pillerin ve akümülatörlerin satışını sınırlayarak (acil durum ve alarm sistemleri, tıbbi ekipman ve kablosuz elektrikli aletler için bir muafiyetle) ve yüksek düzeyde toplama ve geri dönüşümü teşvik ederek çevreyi

korumayı amaçlamaktadır. Kullanılmış pillerin ve akümülatörlerin toplanması, işlenmesi ve geri dönüştürülmesiyle ilgili maliyetleri finanse etme sorumluluğunu üreticilere yükler. Direktif ayrıca pillerin etiketlenmesi ve cihazdan sökülmesi ile ilgili hükümleri de içerir.

(https://ec.europa.eu/environment/topics/waste-and-recycling/batteries-and-accumulators_en#ecl-inpage387).

Teknik Engeller

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (<https://teknikenel.gov.tr/>).

Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak

gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete

Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

7. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

İtalya Sanayi Ürünlerinin Mülkiyetin Korunmasına ilişkin Paris Sözleşmesi'ne taraf olmanın yanı sıra Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) üyesidir. İtalya'da fikri ve sınai mülkiyet hakları 10 Şubat 2005 tarihli ve 30 sayılı Kanun Hükmünde Karaname (<https://www.normattiva.it/urires/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legislativo:2005-02-10;30>) kapsamında düzenlenmiştir. Söz konusu Karaname'nin 223'üncü maddesi gereğince, İtalya'da İtalya Sanayi Ürünlerinin Mülkiyetin Korunmasına ilişkin uygulamalar, Dışişleri Bakanlığı'nın sınai mülkiyet alanındaki kurumsal yetkileri ve Başbakanlığın koordinasyon faaliyetleri saklı kalmak kaydıyla, Ekonomik Kalkınma Bakanlığı nezdindeki "İtalya Patent ve Marka Ofisi" (<https://uibm.mise.gov.it/index.php/it/>) tarafından yürütülmektedir. İtalya Patent ve Marka Ofisi, İtalya'nın ulusal düzeydeki faaliyet gösteren birimdir.

Ministero dello Sviluppo Economico (Ministry of Economic Development)

Direzione Generale per la Tutela della Proprietà Industriale- Ufficio Italiano Brevetti e Marchi Divisione VII - Brevetti nazionali, europei e domande internazionali di brevetto

Adres: Via Molise, 19 00187 Roma

Tel: (+39) 06 4705 5616

E-posta: dglcuibm.segreteria@mise.gov.it

PEC (KEP): dglcuibm.dg@pec.mise.gov.it

AB ve Fikri Sınai Mülkiyet Hakları

Avrupa Birliği Fikri Sınai Mülkiyet Hakları Ofisi-EUIPO, AB patentinden ve kayıtlı Avrupa Birliği tasarımlarından sorumlu AB kuruluşudur. Bu kuruluş, ulusal ve bölgesel faaliyet gösteren Fikri Sınai Mülkiyet Ofisleri, kullanıcı grupları, Avrupa Komisyonu, Avrupa Parlamentosu ve diğer uluslararası kuruluşlarla ortak çalışmaktadır (<https://euipo.europa.eu/>).

Türkiye'de veya başka bir ülkede kaydedilmiş bir patent veya marka İtalya'da geçerli olmadığı için İtalya'da markanın veya patentin korunması için ayrıca tescil ettirilmesi gereklidir.

Aynı zamanda İtalyan bir firmanın İtalya'da kayıtlı patent veya markasını koruması için de Türkiye'de veya başka ülkede de kaydolmalıdır.

Firmalar, AB düzeyinde ticari markalarını tescil ettirip koruma sağlamak için, AB genelinde koruma sağlayan European Union Intellectual Property Office (EUIPO) üzerinden başvuruda bulunabilecektir. Küresel düzeyde bir kayıt ise Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) sistemi üzerinden yapılmaktadır.

İtalya'da patent ve marka kaydı başvurusu yapmak isteyen Türkiye'de yerleşik firmalar, bu konuda tek yetkili organ olan İtalya Şirketler ve Made in Italy Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren İtalya Patent ve Marka Ofisi'ne (UIBM) başvurmalıdır.

Patent ve marka kaydı için üç yol mevcuttur:

1) Doğrudan UIBM'nin "Sala del Pubblico" birimine fiziken giderek

2) Aşağıdaki adrese posta yolu ile evrakların iletilmesi ile: Ministero dello Sviluppo Economico, UIBM, Divisione V Servizi per l'utenza – via Molise n. 19, 00187, Roma, RM, Italia

Bu durumda İtalya'da referans bir adresin de belirtilmesi zorunlu olup bu adres bir avukat adresi veya bir firma adresi olabilir.

3) Aşağıda linki verilen elektronik kayıt sistemi ile:

<https://servizionline.uibm.gov.it/deposito-online-new/pubblica/index.html>.

Yukarıda belirtilen linkte bulunan kayıt sisteminde öncelikle kişisel kayıt oluşturulması gerekmektedir. İşlemlerin sonlandırılabilmesi için İtalya sisteminden alınmış bir Vergi Numarası (Codice Fiscale) ve dijital imza gereklidir.

Türk firmaları için bu imkan hemen bulunamayacağından, bu işlem genellikle İtalya'daki bir avukata vekalet verilerek veya Ekonomik Kalkınma Bakanlığı'na kayıtlı marka, patent danışmanlığı yapan firmalarca yürütülebilmektedir. 10 Şubat 2005 tarihli ve 30 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 217. maddesinde "Danışmanlık" ile ilgili hükümler bulunmaktadır.

Danışmanlık firmaları listesine (<https://www.ordine-brevetti.it/it/elenco-societa-studi>) linkinden erişim sağlanması mümkündür. Listelenen firmaların hangi şehirde olduklarına göre aramak için ise link açıldığında sağ tarafta yazan "ricerca semplice" seçeneğine de tıklanabilmektedir

(<https://uibm.mise.gov.it/index.php/it/>).

Dağıtım Kanalları

Dağıtım, franchising ve acentelik anlaşmalarını kullanmak isteyen şirketler, yaptıkları anlaşmaların AB yasalarına ve üye devlet ulusal yasalarına uygun olmasını sağlamalıdır.

86/653/EEC sayılı Konsey Direktifi, müvekkili adına mal satan veya satın alan serbest çalışan ticari acenteler için belirli minimum koruma standartları belirler (<https://eurlex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:31986L0653&from=EN>). Direktif, müvekkil ve vekillerinin hak ve yükümlülüklerini, acentenin ücretini ve bir acentelik sözleşmesinin akdedilmesini ve feshedilmesini belirler. Diğer taraftan, Avrupa Komisyonu Rekabet Genel Müdürlüğü, dikey anlaşmaların iç pazardaki rekabet üzerindeki etkilerine ilişkin ilgili mevzuatı uygulamaktadır. Buna göre Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'nın 101(1). Maddesi Kapsamında Rekabeti Hissedilir Ölçüde Etkilemeyecek Anlaşmalara İlişkin 30 Ağustos 2014 tarihli ve 2014/C 291/01 (de minimis) sayılı Komisyon duyurusu ile belirli bir pazarın yüzde onundan daha azını etkileyen anlaşmalar genellikle muafıdır. Ödeme gecikmeleri ile ilgili olarak ise 2011/7/AB direktifi uygulanmaktadır. Söz konusu direktif hem kamu hem de özel sektör uygulamalarını bağlamakta olup AB içerisindeki tüm ticari faaliyetleri kapsamakla birlikte tüketicilerle yapılan işlemler bu direktif kapsamında girmemektedir.

İtalya'da franchise ağlarının en yoğun olduğu yerler Kuzey İtalya'da (Lombardiya ve Veneto), özellikle şehir merkezlerinde, ticari bölgelerde ve alışveriş merkezlerinde bulunmaktadır. Avrupa Franchise Federasyonu üyesi olan İtalyan Franchise Derneği (Associazione Italiana Franchising) tarafından açıklanan verilere göre İtalya'da 2021 yılı itibarıyla franchise veren firma sayısı 955 olup, söz konusu firmaların yıllık ciroları 28,8 milyar avro seviyesini aşmıştır. 238 binden fazla kişiye istihdam sağlanırken yaklaşık 60 bin satış noktası bulunmaktadır (<https://www.assofranchising.it/il-franchising.html#dati>) Lombardiya bölgesi yaklaşık 10 bin satış noktası ile toplam franchising pazarının lideridir ve bunu Lazio ile Sicilya Bölgeleri sırasıyla takip etmektedir. Roma ve Milano gibi büyük şehirlerde yeni franchise konseptleri belirmiştir. Bununla birlikte, franchising iş fırsatları, esas olarak yeni ve sofistike mal ve hizmetler için güçlü bir talep ile nispeten büyük bir orta sınıfın varlığından dolayı küçük şehirlerde de başarılı olmuştur. Son yıllarda, alışveriş merkezlerinde, mağazalarda ve ana caddelerde bulunan franchise yerlerine ek olarak, havaalanlarında ve tren istasyonlarında artan sayıda franchise şubeler açılmıştır.

İtalya'da 6 Mayıs 2004 tarih ve 129 sayılı Kanun (<https://www.normattiva.it/ures/N2Ls?urn:nir:stato:legge:2004:129>), franchise sözleşmesini tanımlayan, asgari içeriğini ve süresini, tarafların yükümlülüklerini ve sözleşme öncesi müzakereler sırasında taraflarca yanlış bilgi verilmesi durumunda verilecek cezaları belirlemektedir. Ayrıca, 2022/720/AB sayılı komisyon yönetmeliği de Avrupa Birliği'nin İşleyişine İlişkin Antlaşma'nın 101. Maddesinin dikey anlaşmalar ve franchising ile ilgili yeni

grup düzenlemelerini içermektedir. Sektörel olarak incelendiğinde, İtalya'da genel olarak hızlı tüketim ürünleri satan ve zincir marketleri de bünyesinde barındıran Büyük Dağıtım Organizasyonları (Grande Distribuzione Organizzata) toplam franchise sektörü cirosunun %35'ini oluşturmaktadır. Giyim franchise sektörü %25, hizmetler sektörü ise toplam franchising cirosunun yaklaşık %13'ünü oluşturmaktadır.

AB'nde, tüketici ürünlerinin doğrudan satışını uyumlu hale getiren mevzuatı henüz kabul etmemiştir. Ancak, doğrudan pazarlama sektörünü etkileyen çok çeşitli AB mevzuatı bulunmaktadır. Özel tüketicilere pazarlama ve satış için uygunluk gereksinimleri en katı olanıdır. Şirketlerin, satın almadan önce tüketicilere sağladıkları bilgilerin netliğine ve eksiksizliğine ve müşteri verilerini toplama ve kullanma yaklaşımlarına odaklanması gerekmektedir.

İtalyan veri koruma yetkilisi (DPA) "Il Garante della Privacy", diğer birçok ülkeden daha katı kuralları olan İtalya'da doğrudan pazarlamayı denetler. Promosyon teklifleri genellikle alıcının önceden yazılı olarak onayını gerektirir ve bunu devre dışı bırakmanın net bir yolu vardır. Aynı şekilde, profil oluşturma veya kişisel verilerin üçüncü taraflara aktarılması için önceden izin alınması gerekmektedir. E-ticaret Direktifi (2000/31/EC), doğrudan pazarlama işine bağlı belirli özel gereksinimler getirir. Promosyon teklifleri müşterileri yanıltmamalı ve bunlara hak kazanabilmek için yerine getirilmesi gereken şartlar açık ve kolay erişilebilir olmalıdır. Yönerge, pazarlama e-postalarının alıcıya bu şekilde tanımlanmasını şart koşar ve çevrimiçi müşterileri hedefleyen şirketlerin, buldukları yerlerde düzenli olarak ulusal vazgeçme kayıtlarına başvurmasını gerektirir. Bir sipariş verildiğinde, Direktif bir siparişin verilmesine veya kabulüne herhangi bir yasal etki atfetmese de hizmet sağlayıcı alındığını hızlı bir şekilde ve elektronik yollarla onaylamalıdır: bu ulusal hukukla ilgilidir. Elektronik olarak sağlanan hizmetlerin (AB'nin bir hizmet olarak kabul ettiği ve bir mal olarak görmediği yazılım gibi) satıcıları da katma değer vergisi tahsil etmelidir.

Ülkede toptancıların, perakende mağazaların, çokuluslu süpermarketlerin ve outletlerin sayısı oldukça fazladır. Tüm sanayileşmiş ülkelerde olduğu gibi İtalya'da da dağıtım kanallarını yapısı teknolojik değişime uğramış, online satış teknikleri hızla gelişmiştir. Diğer batı Avrupa ülkelerinde olduğu gibi İtalya'da da fiyat, satın alma kararının en önemli belirleyicisidir. Ülkede faaliyet göstermek isteyen firmaların pazarlama alanında başarılı olabilmesinde güvenilirlik, mal kalitesi ve satış sonrası hizmetler önemli bir role sahiptir. Ülke piyasasında, en önemli rakipler diğer AB ülkeleri, ABD ve Japonya'dır. Bu ülkelerin ürünlerinin yüksek teknoloji

içermesi ve kalite düzeyinin yüksek olması, ayrıca AB kaynaklı ihracatın hükümetler tarafından ticareti geliştirme faaliyetleri kapsamında desteklenmesi, ödeme koşullarında esneklik ve satış sonrası hizmetler sağlanması, ortak promosyon faaliyetleri gerçekleştirilmesi ve ürünlerin yerel piyasa ihtiyaçlarına göre uyumlandırılması İtalya piyasasında rekabeti artıran faktörler olarak ön plana çıkmaktadır. Büyük mağazalar ve hipermarketler, İtalya'da perakende dağıtımda en önemli yeri tutmaktadır.

Tüketici Tercihleri

İtalya %48,7'si erkek ve %51,3'ü kadın olmak üzere 58,98 milyon nüfusa sahiptir (Istat, 2022). Yaş yapısına göre nüfusun %12,7'si 0-14 yaş, %63,5'i 15-64 yaş ve %23,8'i 65 yaş ve üstü ve medyan yaş 46,2'dir (en yüksek Avrupa düzeyi). Başka bir ifadeyle İtalyan nüfusu yaşlanmakta olup, doğum oranı son yıllarda düşüş trendindedir. (2021'de 1.000 kişiden 7'si, 2016'da 7,8 ve on yıl önce 9,6 idi). Hane sayısı artmasına rağmen boyutları küçülmektedir. 2021'de hanelerin %33,2'si bir kişiden, %27,7'si iki kişiden, %18,9'u üç kişiden, %15,2'si dört kişiden oluşmaktadır.

Nüfusun yaklaşık %28,3'ü kırsal kesimde yaşarken, %71,7'si kentlerde yaşamaktadır. Ayrıca, Eurostat'ın verilerine göre, 2020'de 25 ila 64 yaş arasındaki İtalyan nüfusunun yalnızca %20,1'i yüksek öğrenim görmüştür (Romanya'dan sonra Avrupa'daki ikinci-alt düzey). İtalya'da 25-64 yaş arası yetişkinlerin %63'ü lise eğitimini tamamlamıştır (OECD).

(<https://tradeportal.unicredit.it/en/portal/explore-new-markets/country-profiles/italy/reaching-theconsumers>)

Ana geliri serbest meslek sahibi olan haneler en yüksek net gelire sahiptir (42.340 avro), bunu çalışanlar (37.158 avro) ve emekliler (30.344 avro) izlemektedir (ISTAT). Eurostat'tan alınan rakamlar, İtalya'da ortalama olarak kadınların erkeklerden %5,5 daha az kazandığını göstermektedir. (Eurostat'ın en son verilerine göre cinsiyetler arası ücret farkının %14,4 olduğu AB ortalamasından daha yüksek bir seviyede bulunmaktadır).

Ülkede bölgesel ekonomik ve kültürel farklılıklar tüketici alışkanlıkları ve tercihleri üzerinde etkilidir. Söz konusu farklılıklar dağıtım ve pazarlama tekniklerini de etkilemektedir. Bununla birlikte, ürün ve hizmet kalitesi İtalyan tüketicilerin satın alma kararlarında önemli bir kriter olarak ön plana çıkmaktadır. Bu nedenle promosyonlardan çok malların ve müşteri hizmetlerinin kalitesi önemlidir.

İtalyanlar seçme şansı verildiğinde 'Made in Italy' ürünleri tercih etmekte, ancak yabancı ürünler de özellikle hazır giyim sektöründe talep görmektedir. Moda sektöründeki yenilikler ilgiyle takip edilmektedir. Çoğu tüketici, özellikle büyük şehirlerde, toplu perakendecilerden ve büyük şirketlerden alışveriş yapmaktadır. Yaşlanan nüfus uzman ürün ve hizmetlere olan talebin artmasına neden olmaktadır.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Ülkede 2005 yılından bu yana tüketiciyi koruma mevzuatı uygulanmakla birlikte İtalya tüketici haklarında diğer AB ülkelerinin gerisinde kalmaya devam etmemiştir. Son yıllarda yabancı firmaların pazara girişiyle birlikte müşteri memnuniyeti daha fazla önem kazanmaya başlamıştır.

Ülkede büyük mağazalar, alışveriş merkezleri ve hipermarketler tarafından, alışveriş kartları, indirimler ve müşteriye özel promosyonlar yoluyla, "müşteri sadakati" ve bağımlılık yaratma çalışmaları yapılmaktadır. Diğer taraftan, doğrudan pazarlama, posta yoluyla satış, telefonla pazarlama ve elektronik ticaret gibi yeni satış teknikleri giderek yaygınlaşmaktadır.

İtalyanlar giderek daha fazla çevrimiçi satış, e-ticaret ve mobil ticarete ilgi duymaktadır. Bu uygulama aynı zamanda büyük şehirlerde arabayla ve eve teslim hizmetlerinin geliştirilmesi yoluyla gıda ürünlerinin satın alınması için de geçerlidir. İtalya Elektronik Ticaret Konsorsiyumu Netcomm'a göre, 33,3 milyon İtalyan, son 3 ayda çevrimiçi olarak bir mal veya hizmet satın almıştır ve 2022'nin ilk çeyreğinde ayda ortalama 1,3 satın alma gerçekleştirmiştir. Tüketicilerin çoğu çok kanallı, yani hem normal mağazalardan hem de çevrimiçi mağazalardan alışveriş yapmaktadır. E-alışveriş yapanların yarısından fazlası her ay en az bir çevrimiçi satın alma işlemi gerçekleştirmektedir

(<https://tradeportal.unicredit.it/en/portal/explore-new-markets/country-profiles/italy/reaching-theconsumers>).

İtalyanların tarihsel olarak kullandıkları markaya sadık oldukları kabul edilse de tüketicilerin yeni ürünleri/markaları denemeye daha fazla ilgi duymasıyla bu eğilim son yıllarda değişmektedir. Nielsen tarafından yapılan bir ankete göre özellikle ilginç promosyonların olması durumunda favori markalarını değiştirmeye açık olduğunu beyan edenlerin oranı ise %45'i geçmiştir. İtalyan tüketiciler genellikle internette ve sosyal ağlarda sağlanan bilgilere, özellikle de diğer tüketicilerden gelen bilgilere (yorumlar, incelemeler vb.) güvenmektedir. İtalya, nüfus başına en yüksek influencer oranına (%2,22) sahip AB ülkesidir. Buzzoole (2021)

tarafından yürütülen yakın tarihli bir çalışmada, tüketicilerin %85'i bir ürün satın alırken o ürünü satın alanların görüşlerini dikkate almaktır.

İtalya'da önemli Fuar Organizatörleri:

Fiera Milano: <http://www.fieramilano.it/>

Bologna Fiere: <http://www.bolognafiere.it/>

Verona Fiere: <http://www.veronafiere.it/>

Rimini Fiera: <http://www.riminifiera.it/>

Fiere di Parma: <http://www.fiereparma.it/>

Önemli Medya Kanalları:

TV

RAI: <http://www.rai.it>

Mediaset: <http://www.mediaset.it/>

Sky Italia: <http://www.sky.it/>

La7: <https://www.la7.it/>

Yazılı Basın:

Corriere della Sera: <http://www.corriere.it/>

Sole 24 Ore: <http://www.ilssole24ore.com/>

La Stampa: <http://www.lastampa.it/>

La Repubblica: <http://www.repubblica.it/>

Il Messaggero: <https://www.ilmessaggero.it/>

Kamu İhaleleri

İtalya'da kamu alımları, GSYİH'nin %10'unu ve toplam harcamaların %22'sini oluşturduğundan önemli bir kamu bütçesi kalemidir. (OECD, 2021) İtalya'da kamu sözleşmelerinin yürütülmesinden ve denetlemesinden sorumlu kuruluş ANAC-Ulusal Yolsuzluk Önleme Otoritesi (Autorità Nazionale Anticorruzione - National Anti-Corruption Authority) kamu alımlarının sektör büyüklüğünün 2021 yılında 199,4 milyar avro olduğu açıklamıştır.

(<https://www.anticorruzione.it/-/relazione-annuale-di-anac-al-parlamento-in-diretta-dalla-camera-oggi-23giugno>).

İtalya'da kamu alımlarının önemli bir bölümünü (çeşitli tahminlere göre dörtte bir ile üçte biri arasında) özellikle bayındırlık işleri oluşturmaktadır. AB tarafından pandemi sonrası onaylanan İtalyan Ulusal İyileşme ve Dayanıklılık Planı'nda (Ayrıntılı bilgi için: <https://www.italiadomani.gov.it/content/soqei-nq/it/en/home.html>) alt yapı yatırımlarına yönelik bütçenin artması ile de bu oranın artması beklenmektedir.

İtalya'da kamu alımları Kamu İhale Kanunu ile (50/2016 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve zaman zaman düzeltici kararname denilen 56/2017 sayılı kararname, 96/2017

sayılı kanun ve 55/2019 sayılı Şantiye Açılımları Kanunu) düzenlenmektedir. 2020 yılında yaşanan pandemiden en çok etkilenen ülkelerden biri olan İtalya'da olumsuz etkilenen firmaları desteklemek için birçok önlem alınmış ve Kamu İhale Kanunu'nda 2021 yılında basitleştirme prosedürleri yeni değişiklikler ile düzenlenmiştir. 2021 yılında yapılan değişiklikler ile 30 Haziran 2023 tarihine kadar kamu alımlarında iş verme sürelerini hızlandırmak ve süreçleri basitleştirmeyi amaçlayan geçici bir rejim oluşturulmuş aynı zamanda kalıcı değişiklikler de yapılmıştır. Şantiyeler Kanunu düzenlenene kadar konsolide bir uygulama yönetmeliği öngörülmemiş ancak Ulusal Yolsuzluk Önleme Otoritesi-ANAC ve bazı bakanlıklarca ikincil düzenlemelere başvurulmuştur. Temmuz 2020 tarihinde Ulaştırma Bakanlığına tek düzenleme taslağı sunulmuş ve taslağın, ikincil uygulama kaynaklarını kendi yapısına alarak 1 Nisan 2023 tarihinde konsolide olması beklenmektedir. İtalya'daki ihale kanunu, yapım işlerinde 2014/23 sayılı AB direktifini, kamu alımlarında 2014/24 sayılı AB direktifini, su, ulaştırma, enerji ve posta hizmetlerinde faaliyet gösteren kuruluşların kamu alımına dair verdikleri işlerde ise 2014/25 sayılı AB direktifini uygulamaktadır.

Amacı kamu alımları piyasasını diğer ülkelere de açmak, süreçleri daha da şeffaflaştırıp, yabancı ülkelere karşı ayrımcılığı engellemek ve sadece yerel firmaları kayırmayı engellemek olan DTÖ'nün Kamu Alımları Anlaşması (GPA) ve aynı amaçlar doğrultusunda ele alınan AB direktifleri dikkate alındığında, İtalya'nın pozisyonu AB direktiflerini uygulayan bir ülke olarak GPA hükümlerini de uyguladığı yönündedir (aynı zamanda AB, GPA anlaşmasına bütün olarak taraftır). Üçüncü ülkelere yönelik uygulamalara bakıldığında ise, Kamu İhale Kanunu'nun 45. maddesine göre, İtalyan ihale makamları, AB üyesi ülkelerde yerleşik müteşebbislerin ihale prosedürlerine katılmasına izin verecektir.

İtalyan Cumhuriyeti veya AB ile kamu alımlarına ilişkin uluslararası anlaşmalar (örneğin GPA) akdetmiş olan ülkelerde yerleşik müteşebbislerle ilgili olarak, Kanunun 49. Maddesine, İtalyan ihale makamları, yabancı müteşebbislerin İtalya'da yerleşik müteşebbislere tanınandan daha dezavantajlı olmayacak bir muamele görmesini sağlayacaktır. İtalya'da kamu ihalelerine iştirak eden Türk firmaları, ülkemizin DTÖ Anlaşması çerçevesindeki Kamu Alımları Anlaşmasına taraf olmaması nedeniyle AB mevzuatında üçüncü ülke tedarikçilerine uygulanan bazı kısıtlamalardan etkilenmektedir. Özellikle altyapı, su, elektrik ve telekom şebekelerinin inşa ve tedarik ihalelerinde AB mevzuatı çerçevesinde İtalyan kanunlarında da uygulanan %50 yerli tedarik kriteri uygulanmaktadır. Bu açıdan AB dışı yabancı firmaların İtalya'da kuracakları bir firma veya İtalyan bir firma ile ortaklık şeklinde ihalelere girmeyi tercih ettikleri

gözlennmektedir. Kamu alımlarında ortaklık bazlı işlemlerde marka haklarını ve varsa patentlerin öncesinde korumaya alınması önemli olmaktadır.

12 Ekim 2022 tarihinde etkin hale getirilen ve tek portalde toplanan ihaleler aşğıdaki linkte bulunabilir: <https://formazionenazionaleappalti.it/>

AB Kapsamında elektronik olarak yayımlanan kamu ihalelerine aşğıdaki linkten ulaşılabilir (çıkan harita üzerinden İtalya seçilerek güncel ilanlar görüntülenebilir): <https://ted.europa.eu/TED/browse/browseByMap.do>

Kamu alımları için ise aşğıdaki linke başvurulabilir: <https://www.acquistinretepa.it/opencms/opencms/>

KAYNAKÇA

1. ITC TRADEMAP: <https://www.trademap.org/Index.aspx>
2. T.C. TİCARET BAKANLIĞI
3. TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

YASAL UYARI: Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.